

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie

**INFORMACJA O REALIZACJI ZADAŃ
INSPEKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA
W 2025 ROKU**

Wyciąg

WARSZAWA, LUTY 2026 r.

Obowiązek opracowania i przedłożenia Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska informacji o realizacji zadań Inspekcji na obszarze województwa wynika z art. 5 ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska. Zakres informacji został określony przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w formie „Założeń merytorycznych i organizacyjnych opracowania Informacji o realizacji zadań Inspekcji Ochrony Środowiska w 2025 r.”

Podstawowy cel Informacji na poziomie wojewódzkim, to dostarczenie materiałów, dotyczących wykonania przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska ustawowych zadań w skali regionu oraz służących ocenie wykonania zadań Inspekcji, określonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w „Wytycznych do planowania działalności organów IOŚ w 2025 r.” oraz „Ogólnych kierunkach działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2016 – 2020 (z perspektywą do 2025 r.)”.

Struktura organizacyjna Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie jest określona w Regulaminie organizacyjnym, zatwierdzonym przez Wojewodę Mazowieckiego Zarządzeniem Nr 58 z dnia 27 lutego 2019 r. Siedzibą Inspektoratu jest Warszawa, w jego skład wchodzi Delegatury w Ciechanowie, Mińsku Mazowieckim, Ostrołęce, Płocku i Radomiu. Obszar działania poszczególnych jednostek, wynikający z Regulaminu organizacyjnego WIOŚ w Warszawie, przedstawia Tabela 1. Obszar działania jednostek organizacyjnych WIOŚ w Warszawie opiera się na granicach administracyjnych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.

Jednostka organizacyjna	Obszar działania	Adres siedziby
WIOŚ w Warszawie	m.st. Warszawa, powiaty: piaseczyński – z wyłączeniem gmin Góra Kalwaria i Tarczyn, pruszkowski, warszawski zachodni	00-716 Warszawa ul. Bartycka 110A
Delegatura w Ciechanowie	powiaty: ciechanowski, legionowski, mławski, nowodworski, płoński, pułtusi, żuromiński	06-400 Ciechanów ul. Strażacka 6
Delegatura w Mińsku Mazowieckim	powiaty: garwoliński, łosicki, miński, otwocki, siedlecki, sokołowski, węgrowski, wołomiński, miasto Siedlce	05-300 Mińsk Mazowiecki Plac Kilińskiego 10
Delegatura w Ostrołęce	powiaty: makowski, ostrołęcki, ostrowski, przasnyski, wyszkowski, miasto Ostrołęka	07- 412 Ostrołęka ul. Targowa 4
Delegatura w Płocku	powiaty: gostyniński, grodziski, płocki, sierpecki, sochaczewski, żyrardowski, miasto Płock	09-402 Płock ul. Kolegiarna 15
Delegatura w Radomiu	powiaty: białobrzegi, grójecki, kozienicki, lipski, przysuski, radomski, szydlowiecki, zwoleński, miasto Radom, gmina Góra Kalwaria i Tarczyn (z terenu powiatu piaseczyńskiego)	26-600 Radom ul. Pułaskiego 9A

Tabela 1 Obszar działania WIOŚ w Warszawie

Województwo mazowieckie obszary działania delegatur i WIOŚ w Warszawie



Mapa 1 Obszary działania Delegatur i WIOŚ w Warszawie

W związku ze zmianami struktury organizacyjnej Inspekcji Ochrony Środowiska, w 2019 r. Statut Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Regulamin organizacyjny został dostosowany do przepisów wykonawczych w sprawie zasad i sposobu organizacji wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska oraz ich delegatur.

Jednym z zadań Inspekcji Ochrony Środowiska wskazanych w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (art. 9 ust. 1b pkt 2) jest podejmowanie kontroli interwencyjnych, które są reakcją na zgłaszane nieprawidłowości dotyczące w szczególności nieprzestrzegania przepisów ochrony środowiska oraz zdarzeń awaryjnych.

Od maja 2020 r. w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie został wprowadzony zmianowy czas pracy, tj. 24 h na dobę przez 7 dni w tygodniu, włącznie ze wszystkimi dniami ustawowo wolnymi od pracy. Praca odbywa się na trzech zmianach trwających po 8 godzin na dobę, od poniedziałku do niedzieli. Praca na trzy zmiany następuje rotacyjnie, po kolei w każdej jednostce organizacyjnej, zgodnie z harmonogramem ustalonym przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska lub jednego z Zastępców Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Głównym celem wprowadzonych zmian jest zwiększenie efektywności działań kontrolnych ukierunkowanych na zwalczanie patologicznych zjawisk w zakresie korzystania ze środowiska, w tym w zakresie nielegalnego postępowania z odpadami, a także na podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom oraz w sprawach, gdzie istnieje realne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz dla środowiska.

Wnioski o interwencje zgłoszone w dni robocze (poniedziałek - piątek) od 15:30 do 7:00 oraz soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy, które nie dotyczą przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym oraz spraw, gdzie nie istnieje realne zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi i środowiska, a także skierowane na adresy WIOŚ w Warszawie (tj. na inny adres skrzynki e-mail niż interwencje@warszawa.wios.gov.pl) są rozpatrywane w najbliższym dniu roboczym przez jednostkę WIOŚ w Warszawie właściwą dla miejsca zgłaszanego zdarzenia.

Jednostka organizacyjna WIOŚ w Warszawie, właściwa wg harmonogramu pracy zmianowej, przyjętego na rok 2025, przyjmowała od 15:30 do 7:00 oraz całodobowo w soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy, zgłoszenia interwencji oraz zdarzeń związanych z poważnymi awariami telefonicznie i/lub drogą mailową:

Obszar działania WIOŚ w Warszawie	Dni robocze w godzinach 7:00 - 15:30	Dni robocze w godzinach 15:30 - 7:00 oraz soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy
Delegatura w Ciechanowie (powiaty: żuromiński, mławski, ciechanowski, płoński, pułtusi, legionowski, nowodworski)	tel. (23) 672 38 62 tel. (23) 672 59 55 tel./fax. (23) 672 52 61 ciechanow@warszawa.wios.gov.pl	tel. 692 495 847 interwencje@warszawa.wios.gov.pl
Delegatura w Mińsku Mazowieckim (powiaty: wołomiński, węgrowski, sokołowski, miński, otwocki, garwoliński, siedlecki, łosicki, m. Siedlce)	tel. (25) 758 46 85 tel./fax. (25) 758 30 40 minsk@warszawa.wios.gov.pl	
Delegatura w Ostrołęce (powiaty: przasnyski, makowski, ostrowski, wyszkowski, ostrołęcki, m. Ostrołęka)	tel. (29) 760 03 21 tel./fax. (29) 760 03 24 ostroleka@warszawa.wios.gov.pl	
Delegatura w Płocku (powiaty: sierpecki, gostyniński, sochaczewski, grodziski, żyrardowski, płocki, m. Płock)	tel. (24) 262 94 01 tel. (24) 264 51 99 tel./fax. (22) 651 07 07 wew. 4000 plock@warszawa.wios.gov.pl	
Delegatura w Radomiu (powiaty: grójecki, białobrzegi, kozienicki, przysuski, szydlowiecki, zwoleński, lipski, radomski, m. Radom, gm. Góra Kalwaria i Tarczyn)	tel. (48) 364 00 46 fax. (48) 366 97 11 radom@warszawa.wios.gov.pl	
WIOŚ w Warszawie (m. st. Warszawa, powiaty: warszawski zachodni, pruszkowski, piaseczyński – z wyłączeniem gm. Góra Kalwaria i Tarczyn)	tel. (22) 651 06 78 tel. (22) 651 06 60 wew. 2020 fax. (22) 651 06 76 warszawa@warszawa.wios.gov.pl	

Tabela 2 Kontakt do WIOŚ w Warszawie

Harmonogram pracy zmianowej w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie na 2025 r. został wprowadzony Zarządzeniem Nr 14/2024 Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 30 października 2024 r. w sprawie wprowadzenia harmonogramu pracy zmianowej dla pracowników Wydziału i Działów Inspekcji w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie. Ww. Zarządzenie wprowadziło dla pracowników Wydziału i Działów Inspekcji harmonogram pracy zmianowej, określający okresy pracy na trzy zmiany w poszczególnych jednostkach organizacyjnych, w podziale na tygodnie kalendarzowe, w okresie od dnia 30 grudnia 2024 r. do dnia 4 stycznia 2026 r.

WIOŚ Warszawa		okresy pracy na trzy zmiany w poszczególnych jednostkach organizacyjnych w podziale na tygodnie kalendarzowe												
		30 grudzień 2024 r.- 05 styczeń 2025 r.	06-12 styczeń	13-19 styczeń	20-26 styczeń	27 styczeń - 02 luty	03-09 luty	10-16 luty	17-23 luty	24 luty - 02 marzec	03-09 marzec	10-16 marzec	17-23 marzec	24-30 marzec
Wydział i Działy Inspekcji	WA				X						X			
	PŁ					X						X		
	CI						X						X	
	OS	X						X						X
	MM		X						X					
	RA			X						X				

X - oznacza pracę na trzy zmiany w danej jednostce organizacyjnej

WIOŚ Warszawa		okresy pracy na trzy zmiany w poszczególnych jednostkach organizacyjnych w podziale na tygodnie kalendarzowe												
		31 marzec- 06 kwiecień	07-13 kwiecień	14-20 kwiecień	21-27 kwiecień	28 kwiecień -04 maj	05-11 maj	12-18 maj	19-25 maj	26 maj - 01 czerwiec	02-08 czerwiec	09-15 czerwiec	16-22 czerwiec	23-29 czerwiec
Wydział i Działy Inspekcji	WA			X						X				
	PŁ				X						X			
	CI					X						X		
	OS						X						X	
	MM	X						X						X
	RA		X						X					

X - oznacza pracę na trzy zmiany w danej jednostce organizacyjnej

WIOŚ Warszawa		okresy pracy na trzy zmiany w poszczególnych jednostkach organizacyjnych w podziale na tygodnie kalendarzowe												
		30 czerwiec -06 lipiec	07-13 lipiec	14-20 lipiec	21-27 lipiec	28 lipiec - 03 sierpień	04-10 sierpień	11-17 sierpień	18-24 sierpień	25-31 sierpień	01-07 wrzesień	08-14 wrzesień	15-21 wrzesień	22-28 wrzesień
Wydział i Działy Inspekcji	WA		X						X					
	PŁ			X						X				
	CI				X						X			
	OS					X						X		
	MM						X						X	
	RA	X						X						X

X - oznacza pracę na trzy zmiany w danej jednostce organizacyjnej

WIOŚ Warszawa		okresy pracy na trzy zmiany w poszczególnych jednostkach organizacyjnych w podziale na tygodnie kalendarzowe													
		29 wrzesień - 05 paździer nik	06-12 paździer nik	13-19 październ ik	20-26 paździer nik	27 paździer nik -02 listopad	03-09 listopad	10-16 listopad	17-23 listopad	24-30 listopad	01-07 grudzień	08-14 grudzień	15-21 grudzień	22-28 grudzień	29 grudzień- 04 styczeń 2026 r.
Wydział i Działy Inspekcji	WA	X						X						X	
	PŁ		X						X						X
	CI			X						X					
	OS				X						X				
	MM					X						X			
	RA						X						X		

X - oznacza pracę na trzy zmiany w danej jednostce organizacyjnej

Tabela 3 HARMONOGRAM PRACY ZMIANOWEJ W OKRESIE OD DNIA 30 GRUDNIA 2024 r. DO DNIA 4 STYCZNIA 2026 r. dla pracowników Wydziału i Działów Inspekcji WIOŚ w Warszawie

W czasie trwania pracy zmianowej w 2025 r. (z wyłączeniem pracy w dni robocze w godzinach 7.00-15.30) przyjęto 350 zgłoszeń.

W 2025 r. niezwłoczne czynności wyjaśniające podjęto w 55 sprawach (na 350 przyjętych zgłoszeń). Sprawy te, w szczególności dotyczyły niezgodnego z prawem gospodarowania odpadami, zanieczyszczenia środowiska w związku z wprowadzaniem do wód lub do ziemi nieoczyszczonych ścieków, awariami i innymi zdarzeniami mogącymi lub skutkującymi emisją do środowiska. Pozostałe 295 spraw zakwalifikowano jako niewymagające niezwłocznego podjęcia działań i załatwiono je w kolejnych dniach roboczych.

Zadania kontrolne realizowane w 2025 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie zostały ujęte w uzgodnionym przez Wojewodę Mazowieckiego „Planie pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w 2025”, jako cele operacyjne i wykonawcze na szczeblu krajowym (ustalone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska) i wojewódzkim (ustalone przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska).

Działalność inspekcyjna WIOŚ w Warszawie prowadzona była zgodnie z Systemem Kontroli obowiązującym w Inspekcji Ochrony Środowiska, wspomagany przez narzędzie informatyczne – Informatyczny System Kontroli (dalej ISK).

System ten określa jednolite zasady planowania, przygotowania i prowadzenia kontroli oraz jednolite wzory formularzy stosowanych na potrzeby dokumentowania czynności kontrolnych oraz podejmowanych działań pokontrolnych, które uwzględniają Zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nr 2001/331/WE ustalające minimalne kryteria działania Inspekcji Ochrony Środowiska w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Do najważniejszych zadań kontrolnych zrealizowanych w 2025 r. należą:

- kontrola przestrzegania prawa o ochronie środowiska oraz decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska,
- ściganie przestępstw oraz wykroczeń przeciwko środowisku,
- transgraniczne przemieszczanie odpadów,
- współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego oraz obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi;
- przeciwdziałanie poważnym awariom.

Ponadto realizowane były działania w celu:

- podniesienia sprawności wykonywanych zadań Inspekcji Ochrony Środowiska, w tym skuteczności kontroli i skróceniu czasu postępowań,
- doskonalenia wiedzy i umiejętności wykonywania zadań przez pracowników Inspekcji.

Główne problemy zidentyfikowane w 2025 r. na terenie województwa mazowieckiego, dotyczące zadań realizowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, to:

1) Obszar interwencji – gospodarowanie odpadami

Problem: nielegalne nagromadzenie odpadów, w szczególności odpadów niebezpiecznych mogących potencjalnie stanowić zagrożenie dla ludzi i środowiska.

WIOŚ w Warszawie, wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r., zidentyfikował łącznie 193 miejsca nielegalnego gospodarowania odpadami (tj. porzucenia lub nielegalnego zbierania lub ich składowania), w tym ujawnionych w latach wcześniejszych, w tym:

- 133 miejsca, w których stwierdzono magazynowanie odpadów niebezpiecznych (lub prawdopodobnie odpadów niebezpiecznych), w tym 3 miejsca ujawnione w 2025 r.,
- 60 miejsc, w których stwierdzono magazynowanie odpadów innych niż niebezpieczne, w tym w 2025 r. nie ujawniono nowych miejsc.

Masa zgromadzonych nielegalnie odpadów oraz ich identyfikacja jakościowa wskazuje, że pochodzą one z działalności przemysłowej.

Ze wskazanej powyżej liczby 193 miejsc, dotychczas usunięto odpady z 90 miejsc, w tym:

- 75 miejsc z odpadami niebezpiecznymi, w tym wszystkie 3 miejsca ujawnione w 2025 r.,
- 15 miejsc z odpadami innymi niż niebezpieczne.

Wg stanu na 31 grudnia 2025 r., wg materiałów będących w posiadaniu WIOŚ w Warszawie istnieje łącznie 103 miejsc, nielegalnego gospodarowania odpadami (tj. porzucenia lub nielegalnego zbierania lub ich składowania), w tym ujawnionych w latach wcześniejszych, w tym:

- 58 miejsc z odpadami niebezpiecznymi (lub prawdopodobnie odpadami niebezpiecznymi),
- 45 miejsc z odpadami innymi niż niebezpieczne.

2) Obszar interwencji – zanieczyszczenie wód

Problem: wprowadzanie do wód zanieczyszczeń, w tym wprowadzanie substancji powodujących wzrost ich zasolenia oraz wpływających na eutrofizację (biogeny).

WIOŚ w Warszawie prowadził wzmożone działania prewencyjne, kontrolne i monitorujące w celu przeciwdziałania nielegalnym zjawiskom w tym obszarze.

Szczególne uwagi dotyczą rzeki Wisły, z której na potrzeby zaopatrzenia w wodę ludności, na terenie województwa mazowieckiego korzystają dwa miasta: m. st. Warszawa i m. Płock.

W 2025 r. WIOŚ w Warszawie prowadził także wzmożone działania prewencyjne na rzece Wkrze w związku z napływem odtlenionej wody z terenu województwa warmińsko – mazurskiego, co skutkowało śnięciem ryb w rzece Wkrze na terenie województwa mazowieckiego.

Na podstawie przeprowadzanych działań ustalono, że na przełomie lipca i sierpnia 2025 r. na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego wystąpiły nawalne opady deszczu, które spowodowały miejscowe wystąpienie wody z koryta rzeki zalewając tereny zielone i pola uprawne, na których często stosowane są nawozy naturalne i sztuczne.

W niektórych miejscach występują również obszary torfowe, w których podczas suszy panują warunki beztlenowe. Gdy poziom wody w rzece zaczął opadać, woda zalegająca wcześniej na

polach spłynęła z powrotem do koryta, niosąc ze sobą wszystko, co na nich zalegało, m.in. cząstki torfu. Torfy, które dostały się do rzeki zmieniły zabarwienie wody oraz spowodowały obniżenie w niej zawartości tlenu.

WIOŚ w Olsztynie wykluczył zanieczyszczenie wód ściekami.

W związku z zaistniałą sytuacją, w dniach 16 i 18 sierpnia 2025 r. Wojewoda Mazowiecki zwołał posiedzenia Mazowieckiego Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (dalej MWZZK) dotyczące zanieczyszczenia na rzece Wkrze.

W posiedzeniu MWZZK wzięli udział m.in.:

- Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska,
- Mazowiecki Komendant Wojewódzki PSP,
- Komendant Wojewódzki Policji z/s w Radomiu,
- Mazowiecki Wojewódzki Lekarz Weterynarii,
- przedstawiciel Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektoratu Sanitarno-Epidemiologicznego,
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żurominie,
- Kierownik Nadzoru Wodnego w Żurominie PGW Wody Polskie,
- Starosta Żuromiński, Burmistrz Gminy i Miasta Żuromin, Burmistrz Miasta i Gminy Lubowidz, Wójt Gminy Siemiatkowo.

W okresie od dnia 14 do dnia 31 sierpnia 2025 r. WIOŚ w Warszawie, realizując rekomendacje Wojewody Mazowieckiego, prowadził oględziny i monitoring natlenienia wód rzeki Wkry (na zlecenie WIOŚ w Warszawie pomiary i pobory próbek wody były prowadzone przez Centralne Laboratorium Badawcze Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska) i jej dopływów przez 15 dni, w tym na rzece Wkrze przez 12 dni. Punkty pomiarowo – kontrolne zostały wyznaczone w porozumieniu z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Warszawie PGW Wody Polskie.

Oględziny, badania terenowe oraz pobór prób wody z rzeki Wkry prowadzono w następujących miejscowościach:

- Lubowidz, Brudnice, Poniatowo, Biezuń (powiat żuromiński);
- Radzanów, Ratowo, Strzegowo (powiat mławski);
- Głinojeck (powiat ciechanowski);
- Sochocin, Bolęcín, Popielżyn Zawady (powiat płoński);
- Pomiechówek (powiat nowodworski).

Zakres stałych badań terenowych wody obejmował: odczyn pH, temperaturę, tlen rozpuszczony i przewodność elektrolityczną. W zależności od ustaleń w terenie, w uzasadnionych przypadkach rozszerzano badania o analizy laboratoryjne fizyko – chemiczne.

W czasie trwającego zdarzenia WIOŚ w Warszawie współpracował z:

- Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie,
- Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Warszawie PGW Wody Polskie,
- Zarządem Zlewni PGW Wody Polskie w Ciechanowie,
- Nadzorami Wodnymi PGW Wody Polskie w Żurominie i Mławie,
- Starostami Mławskim, Ciechanowskim, Płońskim, Nowodworskim.

Wojewoda Mazowiecki w piśmie z dnia 3 września 2025 r. poinformował Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o zakończeniu działań kryzysowych prowadzonych przez RZGW w Warszawie PGW Wody Polskie na rzece Wkrze z dniem 1 września 2025 r. oraz podziękował za zaangażowanie i poświęcenie pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, którzy prowadzili działania na rzece Wkra.

W czasie prowadzonych działań, WIOŚ w Warszawie udostępniał społeczeństwu bieżące informacje, publikując je na stronie internetowej WIOŚ w Warszawie. Opublikowano 7 komunikatów o podjętych działaniach i wynikach badań.

Priorytety Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska zrealizowane w 2025 roku

1. Zintensyfikowanie działań mających na celu ograniczenie „szarej strefy”, w szczególności w gospodarce odpadami

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w tym obszarze należą:

- Współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego.
- Podejmowanie działań mających na celu ujawniania i wykrywanie przestępstw przeciwko środowisku określonych w Kodeksie karnym oraz wykroczeń określonych w Kodeksie wykroczeń oraz przepisach odrębnych wymienionych w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska z zastosowaniem środków technicznych, w tym bezzałogowych statków powietrznych.

Zadania priorytetowe zrealizowane w 2025 r. w tym obszarze, to między innymi:

- 1) Nadzór nad ujawnionymi miejscami nielegalnego nagromadzenia odpadów - kontynuacja z lat wcześniejszych.

W 2025 r. przeprowadzono w tym obszarze: 667 czynności w trybie art. 10b ustawy o IOŚ oraz 1 kontrolę.

Działania prowadzone są, co do zasady wspólnie z PSP oraz jednostkami samorządu terytorialnego w celu ustalenia stanu faktycznego dot. zagrożeń dla ludzi i środowiska. Informacje o dokonanych ustaleniach są na bieżąco przekazywane do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie oraz do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

W uzasadnionych przypadkach WIOŚ w Warszawie zleca CLB GIOŚ przeprowadzenie pomiarów, w tym terenowych (w szczególności dot. obecności LZO w powietrzu wokół miejsc nielegalnego nagromadzenia odpadów).

Ustalenia są przekazywane do organów administracji publicznej odpowiedzialnych za przeprowadzenie postępowań, które doprowadzą do usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania /magazynowania. Ponadto informacje, które mogą mieć znaczenie dla organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej przy podejmowaniu działań zapewniających bezpieczeństwo zdrowotne obywatelom są przekazywane do właściwych terenowo jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej.



Zdjęcie 1 Miejsce nielegalnego nagromadzenia odpadów w m. Stefanowo gm. Lesznowola

- 2) Identyfikacja miejsc i podmiotów nielegalnie gospodarujących odpadami, w szczególności odpadami niebezpiecznymi - kontynuacja działań z lat wcześniejszych. W 2025 r. przeprowadzono w tym obszarze: 816 czynności w trybie art. 10b ustawy o IOŚ oraz 24 kontrole.
- 3) Nadzór nad prowadzeniem rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych złóż kruszyw naturalnych (legalnych i nielegalnych) oraz porzucaniem odpadów na ich terenie – kontynuacja z lat wcześniejszych.

W 2025 r. przeprowadzono w tym obszarze: 667 czynności w trybie art. 10b ustawy o IOŚ oraz 1 kontrolę.

W 2025 r. podjęto prace nad projektem porozumienia z Okręgowym Urzędem Górniczym w Warszawie, którego celem będzie w szczególności współpraca i wymiana informacji dotycząca przeciwdziałania nielegalnemu pozbywaniu się odpadów

w wyrobiskach poeksploatacyjnych. Przewiduje się zawarcie Porozumienia w I kwartale 2026 r.



Zdjęcie 2 Miejsce porzucenia odpadów na terenie wyrobisk poeksploatacyjnych złóż kruszyw naturalnych w m. Gręzów pow. siedlecki.



Zdjęcie 3 Miejsce porzucenia odpadów na terenie wyrobisk poeksploatacyjnych złóż kruszyw naturalnych w m. Stare Opole pow. siedlecki.

- 4) Nadzór nad transportami odpadów w strumieniu krajowym i międzynarodowym - kontynuacja z lat wcześniejszych, także tych podlegających rejestracji w systemie SENT.

W 2025 r. przeprowadzono w tym obszarze: 701 czynności w trybie art. 10b ustawy o IOŚ oraz 8 kontroli.

W 2025 roku inspektorzy WIOŚ w Warszawie brali udział w 5 wspólnych akcjach kontrolnych (drogowych) z innymi służbami:

- Ogólnopolska akcja „DEMETER XI” – w kontrolach uczestniczyła Krajowa Administracja Skarbowa, Straż Graniczna oraz Policja. Podczas akcji kontrolnych zatrzymano i skontrolowano 58 pojazdów / ładunków.

W jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowości w załączniku VII dotyczące błędnych kodów odpadów – kontrolowany pojazd przewoził odpady w ruchu międzynarodowym (zielona lista). Po przesłaniu skorygowanego załącznika VII transport został zwolniony.

- Ogólnopolska akcja „CUSTOS VIRIDIS” – w kontrolach uczestniczyła Krajowa Administracja Skarbowa, Inspekcja Transportu Drogowego oraz Policja. Podczas akcji kontrolnych zatrzymano i skontrolowano łącznie 117 pojazdów / ładunków. Nie stwierdzono nielegalnych przemieszczeń odpadów, naruszeń decyzji GIOŚ lub przepisów transgranicznego przemieszczania odpadów.
- Ogólnopolska akcja „ICO NOXIA II” – w kontroli uczestniczyła Krajowa Administracja Skarbowa. Podczas akcji kontrolnych zatrzymano i skontrolowano łącznie 57 pojazdów / ładunków. Nie stwierdzono nielegalnych przemieszczeń odpadów, naruszeń decyzji GIOŚ lub przepisów transgranicznego przemieszczania odpadów.
- Akcja kontrolna przeprowadzona na polecenie GIOŚ i ukierunkowana na transgraniczne przemieszczanie odpadów w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, ze szczególnym uwzględnieniem paneli fotowoltaicznych. W kontrolach uczestniczyła Krajowa Administracja Skarbowa, Inspekcja Transportu Drogowego. Podczas akcji kontrolnych zatrzymano i skontrolowano łącznie 58 pojazdów / ładunków. Nie stwierdzono nielegalnych przemieszczeń odpadów, naruszeń decyzji GIOŚ lub przepisów transgranicznego przemieszczania odpadów.
- Akcja kontrolna „Nielegalne Odpady” – w kontroli uczestniczyła Krajowa Administracja Skarbowa oraz Inspekcja Transportu Drogowego. Żaden z pojazdów zatrzymanych podczas akcji kontrolnej nie przewoził odpadów w ruchu międzynarodowym.



Zdjęcie 4 Działania prewencyjne „Nielegalne odpady” Radom ul. Żółkiewskiego.



Zdjęcie 5 Działania wspólne Inspekcji Ochrony Środowiska i Służby Celno-Skarbowej.

- 5) Identyfikacja miejsc odzysku polegającego na stosowaniu komunalnych osadów ściekowych, w tym w celach rolniczych – kontynuacja z lat wcześniejszych.

W 2025 r. przeprowadzono w tym obszarze: 325 czynności w trybie art. 10b ustawy o IOŚ oraz 4 kontrole.



Zdjęcie 6 Komunalne osady ściekowe przed ich zastosowaniem na polu.

2. Działania w celu przeciwdziałania zanieczyszczeniu cieków i zbiorników

Sposób realizacji wniosków składanych m.in. przez organy administracji publicznej, oraz obywateli uzależniony był w szczególności od dogłębnej merytorycznej analizy dokumentacji indywidualnych spraw.

Centralne Laboratorium Badawcze Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska – Oddział w Warszawie (dalej CLB GIOŚ), zrealizował na zlecenie WIOŚ w Warszawie, w okresie: 17 sierpnia 2022 r. – 17 stycznia 2023 r. indywidualny doraźny system badania wskaźników fizyko-chemicznych wód rzeki Wisły w 20 seriach pomiarowych, jako rozwiązanie interwencyjne i tymczasowe.

Z analizy wyników badań uzyskanych w ramach przeprowadzonych serii, wynikało że działania zapobiegawcze, w celu ograniczenia napływu zanieczyszczeń, należy w szczególności prowadzić w górnej zlewni rzeki Wisły, poza granicami woj. mazowieckiego. Informacje w tym zakresie zostały przekazane do organów PGW Wody Polskie, GIOŚ oraz do WIOŚ w Lublinie (na podstawie badań wykonanych w dwudziestu seriach pomiarowych).

W 2023 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska opracował i przekazał do stosowania dokument pn. Procedura monitorowania interwencyjnego *Prymnesium parvum* „złotej algi”, zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska. Wg stanu na 31 grudnia 2023 r. obowiązuje Wydanie 2 ww. dokumentu z dnia 8 maja 2023 r.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie na bazie ww. dokumentu opracował wewnętrzne wytyczne w tym obszarze, zatwierdzone przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Wskazane powyżej dokumenty mają charakter wewnętrznych wytycznych określających w szczególności wskaźniki fizykochemiczne i biologiczne objęte badaniem wody, częstotliwość wykonywania badań, wartości alarmowe wskaźników fizykochemicznych świadczących o wystąpieniu ryzyka zakwitu, sposób i drogę informowania odpowiednich służb.

WIOŚ w Warszawie realizował w 2025 r. zadania w celu przeciwdziałania nielegalnym zjawiskom w obszarze zanieczyszczenia wód, w szczególności poprzez:

- objęcie kontrolami podmiotów, które mogą/wprowadzają do wód powierzchniowych, ścieki mogące wpływać na zasolenie oraz eutrofizację poprzez wprowadzanie biogenów do wód, z wykorzystaniem informacji z Państwowego Monitoringu Środowiska.

WIOŚ w Warszawie jest w posiadaniu pisma PGW Wody Polskie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, przy którym przekazano listę zakładów zaliczanych do zakładów odprowadzających ścieki o zwiększonym zasoleniu (opracowaną zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry). Na opracowanej przez PGW Wody Polskie ww. liście, nie ma podmiotów funkcjonujących na terenie województwa mazowieckiego (są zakłady odprowadzające ścieki o zwiększonym zasoleniu do rzeki Wisły zarówno powyżej, jak i poniżej woj. mazowieckiego),

- wzmożenie działań prewencyjnych w obszarze przeciwdziałania nielegalnym zjawiskom na ciekach i zbiornikach na terenie woj. mazowieckiego, w tym prowadzenie obserwacji w terenie;
- zlecenie Centralnemu Laboratorium Badawczemu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, monitoringu kontrolnego wód powierzchniowych w ramach badań interwencyjnych, w tym w zakresie analizy jakościowej fitoplanktonu wraz z oceną występowania *Prymnesium cf. parvum* tzw. „złotej algi”, adekwatnie do sytuacji.

Wg stanu w dniu 31 grudnia 2025 r. na terenie województwa mazowieckiego nie było przypadku stwierdzenia obecności *Prymnesium cf. parvum* „złotej algi”;

- pozyskiwanie informacji od prowadzących instalacje dużych obiektów: elektrowni, elektrociepłowni i ciepłowni w zakresie temperatury wprowadzanych wód pochłoniczych do wód, na obszarze województwa mazowieckiego.

W przypadku przekroczenia w wodach pochłoniczych wprowadzanych do wód lub do ziemi, dopuszczalnej temperatury $+35^{\circ}\text{C}$ zostanie wdrożone postępowanie zgodnie z Procedurą PRK – 25 (Procedura postępowania w przypadku konieczności czasowego odprowadzania z otwartych systemów chłodzących wód pochłoniczych o temperaturze wyższej niż dopuszczona pod względem wodnoprawnym w celu zachowania ciągłości produkcji energii na poziomie niezbędnym dla zachowania stabilności Krajowego Systemu Elektroenergetycznego – KSE) z Planu zarządzania kryzysowego woj. mazowieckiego.

Wg stanu w dniu 31 grudnia 2025 r. nie było takiego przypadku;

- współpracę z właściwymi organami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Państwowej Straży Pożarnej, Państwowej Straży Rybackiej oraz innymi inspekcjami, służbami i strażami oraz organami administracji publicznej.

3. Działania informacyjno-promocyjne w celu zapewnienia społeczeństwu i organom administracji publicznej informacji o działaniach Inspekcji na rzecz ochrony środowiska

W ramach realizacji działań informacyjno-promocyjnych w celu zapewnienia społeczeństwu i organom administracji publicznej informacji o działaniach Inspekcji na rzecz ochrony

środowiska, w 2025 roku udzielono łącznie 88 wywiadów, w tym 45 prasie i 43 w audycjach radiowych i telewizyjnych.

W 2025 r. udostępniono łącznie 327 informacji dotyczących w szczególności udostępnienia dokumentów urzędowych, będących w posiadaniu WIOŚ, głównie związanych z ustaleniami kontroli, w tym:

- 307 informacji o środowisku i jego ochronie,
- 20 informacji publicznych.

W 2025 r. nastąpiło utrwalanie pozytywnego wizerunku WIOŚ w Warszawie poprzez umieszczanie w serwisach internetowych szerokiego spektrum informacji o środowisku oraz zwiększenie ilości działań informacyjnych, które zapewniły dostęp do informacji o aktualnych działaniach WIOŚ w Warszawie na rzecz ochrony środowiska.

W 2025 r. WIOŚ w Warszawie opublikował łącznie 168 komunikatów i aktualności (na stronie WIOŚ w Warszawie oraz na platformie X).

W 2025 r. WIOŚ w Warszawie prowadził także edukację podmiotów kontrolowanych w zakresie obowiązków wynikających z przepisów prawa ochrony środowiska w celu zapewnienia przestrzegania przez nie przepisów prawa, poprzez przeprowadzenie:

- 858 kontroli tzw. kontroli instruktażowych, podczas których wskazywano i wyjaśniano podmiotom obowiązujące przepisy prawa w szeroko rozumianym obszarze ochrony środowiska. Realizacja tych kontroli przyczynia się do zwiększenia świadomości przedsiębiorców, skutkującej przestrzeganiem przepisów ochrony środowiska.

Zgodnie z dokumentem Systemu Kontroli nr I. 5.1.2 w czasie kontroli inspektor w ramach instruktażu wskazuje kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej obowiązujące wymagania wynikające z przepisów prawa lub wchodzące w życie zmiany przepisów, które mogą zasadniczo wpłynąć na funkcjonowanie zakładu. Informację o udzielonym instruktażu należy umieścić w punkcie 4 protokołu kontroli, ze wskazaniem osoby wraz ze stanowiskiem, której udzielono instruktażu.

W przypadku kontroli prowadzonych w zakresie gospodarowania odpadami, udzielano instruktażu przypominającego o obowiązkach wynikających z ustawy o odpadach, m.in. w zakresie:

- obowiązku przekazywania odpadów do dalszego zagospodarowania podmiotom uprawnionym posiadającym wpis do rejestru BDO (art. 27 ust. 2 ustawy o odpadach),
- rozszerzonej odpowiedzialności wytwórców odpadów niebezpiecznych (art. 27 ust. 3b ustawy o odpadach),
- obowiązku prowadzenia w sposób bieżący i rzetelny ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów – szczególnie w sposób rzetelny dokonywać wskazania miejsca zagospodarowania odpadów (nie siedziby podmiotu) oraz dokładnego dokumentowania środka transportu, m.in. właściwe numery rejestracyjne ciągnika i naczepy (art. 66 ustawy o odpadach),
- w uzasadnionych przypadkach udzielanie instruktażu w zakresie odpowiedzialności karnej za nielegalny obrót odpadami.
- szkoleń tematycznych w celu rozpowszechniania przepisów ochrony środowiska oraz zadań i uprawnień Inspekcji Ochrony Środowiska, w tym:

Działania planowe

Szkolenie dotyczące Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń (PRTR) – szkolenie uwzględnione w Planie pracy WIOŚ w Warszawie na 2025 r.

W dniu 4 marca 2025 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie zorganizował i przeprowadził szkolenie pn.: „PRTR – Krajowy Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń. Podstawowe obowiązki wynikające ze sprawozdawczości, w tym terminowość, jakość, odpowiedzialność karna i administracyjna oraz wybrane zagadnienia dotyczące obsługi bazy”. Szkolenie zostało skierowane do szerokiego grona podmiotów zewnętrznych, w szczególności do przedsiębiorców prowadzących instalacje objęte obowiązkiem raportowania w ramach PRTR oraz zgłaszających dane dotyczące uwolnień i transferu zanieczyszczeń do Rejestru.

Celem szkolenia było pogłębienie wiedzy uczestników na temat obowiązków sprawozdawczych wynikających z przepisów prawa ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia terminowości i rzetelności przekazywanych danych, a także konsekwencji administracyjnych i karnych związanych z niewywiązywaniem się z tych obowiązków. Istotnym elementem szkolenia było również omówienie praktycznych aspektów obsługi bazy PRTR, co pozwoliło uczestnikom na lepsze zrozumienie procedur raportowych oraz najczęściej pojawiających się problemów. W szkoleniu wzięło udział 216 odbiorców, co potwierdziło duże zapotrzebowanie na tego rodzaju wsparcie merytoryczne oraz rolę WIOŚ w Warszawie jako instytucji aktywnie wspierającej przedsiębiorców w prawidłowej realizacji obowiązków środowiskowych.



Wojewódzki Inspektorat
Ochrony Środowiska
w Warszawie

Szkolenia tematyczne 2025



PRTR - Krajowy Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
Podstawowe obowiązki wynikające ze sprawozdawczości, w tym terminowość, jakość, odpowiedzialność karna i administracyjna oraz wybrane zagadnienia dotyczące obsługi bazy”.

Szkolenie zostało skierowane do podmiotów zewnętrznych: przedsiębiorców prowadzących instalacje objęte obowiązkiem w Krajowym Rejestrze Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zgłaszających dane o uwolnieniach i transferze w Rejestrze.
W szkoleniu uczestniczyło 216 odbiorców.

Ilustracja 1 Szkolenie tematyczne dotyczące Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.

Działania pozaplanowe

- W ramach polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej:
 - ✓ WIOŚ w Warszawie wziął udział w spotkaniu Zespołu Ekspertckiego Europejskiej Sieci Wdrażania i Egzekwowania Prawa Ochrony Środowiska (MPEL) ds. zanieczyszczeń przemysłowych, które odbyło się w dniach 26 i 27 maja 2025 r. w Warszawie. Na spotkaniu inspektor WIOŚ w Warszawie wygłosił prezentację dotyczącą działań kontrolnych i pokontrolnych prowadzonych podczas kontroli producentów rolnych oraz działalności, w ramach której przechowywane są lub stosowane nawozy naturalne. Spotkanie było okazją do międzynarodowej wymiany doświadczeń w zakresie praktycznego stosowania i egzekwowania prawa ochrony środowiska,
 - ✓ w dniach 18-20 lutego 2025 r. w Warszawie odbyło się Spotkanie Ekspertckiej Grupy Roboczej ds. Seveso. w zakresie wdrażania dyrektywy Seveso III w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi.

W ramach ww. spotkania w dniu 18 lutego 2025 r. odbyło się seminarium na temat planowania przestrzennego zgodnie z Dyrektywą Seveso III w kontekście zagrożeń poważnymi awariami, organizowane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska we współpracy z Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej. Podczas seminarium eksperci ds. Seveso z państw członkowskich Unii Europejskiej przedstawili aspekty związane z planowaniem przestrzennym w swoich krajach. W seminarium uczestniczyli, przedstawiciele GIOŚ, KG PSP, KW PSP, Ministerstwa Klimatu i Środowiska i WIOŚ w Warszawie.

Podczas ww. spotkania w dniu 20 lutego 2025 r. odbyła się wizyta studyjna w Soudal Manufacturing sp. z o.o. w Pionkach - zakładzie o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii. Uczestnicy wizyty studyjnej z mogli zapoznać się z procesem produkcyjnym w zakładzie.



Zdjęcie 7 Przedstawiciele WIOŚ w Warszawie, PSP, GIOŚ oraz Soudal Manufacturing sp. z o.o.



Zdjęcie 8 Spotkanie Ekspertckiej Grupy Roboczej ds. Seveso w zakresie wdrażania dyrektywy Seveso III w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi.

- ✓ Udział WIOŚ w Warszawie w seminariach szkoleniowych dla gmin województwa mazowieckiego:
- Na zaproszenie Marszałka Województwa Mazowieckiego, w dniach 30 - 31 października oraz 5 - 6 listopada 2025 r., w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie odbyły się seminaria szkoleniowe skierowane do przedstawicieli gmin województwa mazowieckiego. Spotkania te poświęcone były zagadnieniom związanym ze sprawozdawczością wójtów, burmistrzów i prezydentów miast z realizacji zadań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

W ramach tych wydarzeń inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie wygłosili prezentację pt.: „Kontrola w zakresie przestrzegania przez gminy przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”. Jej celem było zarówno przedstawienie zakresu i zasad prowadzenia kontroli, jak i omówienie praktycznych doświadczeń WIOŚ w Warszawie związanych z przebiegiem postępowań administracyjnych, w tym dotyczących nakładania kar pieniężnych na gminy w przypadku niedopełnienia ustawowych obowiązków.

Szkolenia adresowane były do wszystkich urzędów gmin z terenu województwa mazowieckiego i spotkały się z dużym zainteresowaniem. Wzięło w nich udział blisko 300 osób reprezentujących 216 gmin, co potwierdziło potrzebę stałego dialogu i wsparcia merytorycznego w obszarze gospodarki odpadami. Wysoki poziom merytoryczny wystąpień oraz zaangażowanie przedstawicieli WIOŚ w Warszawie zostały docenione przez organizatorów. W piśmie z dnia 24 listopada 2025 r. Zastępca Dyrektora Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych Urzędu Marszałkowskiego w Warszawie podziękowała Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska za przyjęcie zaproszenia, trud włożony w przygotowanie i wygłoszenie prezentacji, gotowość do udzielania dodatkowych wyjaśnień oraz za dotychczasową współpracę, wyrażając jednocześnie nadzieję na jej kontynuację w przyszłości.



Zdjęcie 9 Prelegentki z WIOŚ w Warszawie Delegatury w Ciechanowie.

- Kampania informacyjna dotycząca realizacji Programu ochrony powietrza i Planu działań krótkoterminowych

W 2025 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie zrealizował kampanię informacyjną pn.: „Kontrola realizacji działań określonych w Programie ochrony powietrza i Planie działań krótkoterminowych”. Jej głównym celem było zwiększenie świadomości organów samorządowych w zakresie obowiązków wynikających z uchwał sejmiku województwa dotyczących Programów ochrony powietrza (POP) oraz Planów działań krótkoterminowych.

W ramach kampanii przygotowano i przedstawiono materiały informacyjne oraz prezentację poświęconą roli gmin w realizacji działań naprawczych, znaczeniu skutecznego wdrażania przyjętych rozwiązań oraz konsekwencjom niewywiązywania się z nałożonych obowiązków. Udział w wydarzeniu wzięło około 200 przedstawicieli gmin z terenu województwa mazowieckiego. Działanie to przyczyniło się do wzmocnienia współpracy pomiędzy WIOŚ w Warszawie a jednostkami samorządu terytorialnego oraz do podniesienia poziomu wiedzy w obszarze ochrony powietrza, stanowiącej jeden z kluczowych elementów polityki środowiskowej regionu.

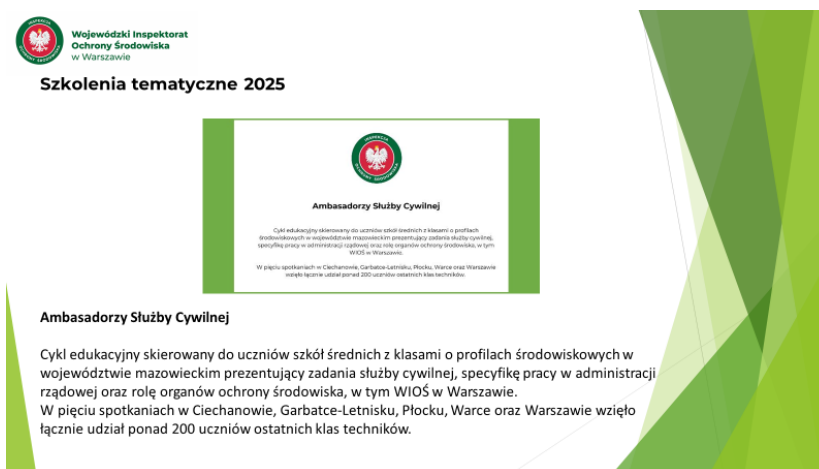
- Udział WIOŚ w Warszawie w projekcie „Ambasadorzy Służby Cywilnej”

W odpowiedzi na pismo Szefowej Służby Cywilnej, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie aktywnie włączył się w realizację projektu „Ambasadorzy Służby Cywilnej”. Inicjatywa ta ma na celu przybliżenie młodemu pokoleniu, w szczególności uczniom i uczniom szkół średnich, roli oraz znaczenia służby cywilnej w funkcjonowaniu państwa, a także zapoznanie ich z wartościami, na których opiera się praca w administracji rządowej.

Działania WIOŚ w Warszawie skoncentrowano na szkołach średnich kształcących młodzież potencjalnie zainteresowaną w przyszłości podjęciem pracy zarówno w korpusie służby cywilnej, jak i w organach ochrony środowiska. We współpracy z Kuratorium Oświaty w Warszawie wytypowano placówki prowadzące klasy o profilach związanych z ochroną

i wykorzystaniem zasobów przyrodniczych. W porozumieniu z dyrekcjami szkół, na przełomie listopada i grudnia 2025 r. zrealizowano pięć spotkań edukacyjno-informacyjnych w: Technikum nr 4 w Ciechanowie, Technikum Drzewnym i Leśnym w Garbatce-Letnisku, Technikum nr 5 w Płocku, Technikum w Warce oraz Technikum Ogrodniczym w Warszawie.

Interaktywne prezentacje prowadzili inspektorzy Wydziału Inspekcji oraz Delegatur WIOŚ w Radomiu, Płocku i Ciechanowie. Podczas spotkań budowano pozytywny wizerunek służby cywilnej, przybliżano specyfikę pracy w administracji rządowej oraz rolę organów ochrony środowiska, w tym Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska. W wydarzeniach uczestniczyło łącznie ponad 200 uczniów ostatnich klas szkół średnich. Działania te spotkały się z dużym zainteresowaniem młodzieży i stanowiły wartościową platformę do dialogu, inspirując uczniów do rozważenia kariery zawodowej w służbie publicznej oraz wzmacniając postrzeganie służby cywilnej jako profesjonalnego, stabilnego i realizującego ważną misję publiczną pracodawcy.



Ilustracja 2 Szkolenie tematyczne pt. Ambasadorzy Służby Cywilnej.



Zdjęcie 10 Inspektor Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie Delegatura w Ciechanowie prezentuje bezzałogowy statek powietrzny.

W Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie w 2025 r. realizowano w ramach działalności kontrolnej następujące cele kontroli:

Ogólnopolskie cele kontroli ustalone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska:

1. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).
2. Kontrola gospodarowania odpadami komunalnymi.
3. Kontrola przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru.
4. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie termicznego przekształcania odpadów.
5. Kontrola weryfikacji spełnienia wymagań dotyczących możliwości uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
6. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach przez wytwórców odpadów niebezpiecznych (z wyłączeniem wytwórców pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego).
7. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących gospodarowania odpadami przez podmioty wytwarzające odpady drewnianych podkładów kolejowych oraz przetwarzających te odpady.
8. Kontrola zagospodarowania odpadów azbestu usuwanych z pokryć dachowych, instalacji i innych urządzeń i konstrukcji.
9. Kontrola realizacji obowiązków przez prowadzących składowiska odpadów.
10. Kontrola przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów.

11. Kontrola stosowania przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych.
12. Kontrola gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych.
13. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w miejscach niekorzystnie przekształconych i rekultywowanych z wykorzystaniem odpadów (wzrostki pożwirowe, pokopalniane itp.).
14. Kontrola procesu rekultywacji składowisk odpadów.
15. Kontrola w zakresie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.
16. Kontrola przestrzegania warunków decyzji dotyczących uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
17. Kontrola przestrzegania przepisów oraz posiadanych decyzji przez wytwórców paliwa alternatywnego z odpadów, także w zakresie poprawności dalszego sposobu ich zagospodarowania przez kolejnych posiadaczy.
18. Kontrola obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, połączona z aktualizacją spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów.
19. Kontrola terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych” przewidywanego do wykonania w latach 2009-2010.
20. Kontrola przestrzegania przepisów o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.
21. Kontrola przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
22. Kontrola przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej.
23. Kontrola przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach.
24. Kontrola w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności.
25. Kontrola wytwórców olejów odpadowych oraz podmiotów prowadzących odzysk i regenerację olejów odpadowych.
26. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
27. Kontrola przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów z uwzględnieniem „Planu Inspekcji Transgranicznego Przemieszczania Odpadów”.
28. Kontrola prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady.
29. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
30. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.

Planowanie kontroli w zakresie celu 30, tj. kontroli przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych, odbyło się na podstawie wyników PMŚ,

w tym informacji dotyczących stanu środowiska na terenie województwa, opracowanych przez GIOŚ na podstawie wyników pomiarów i ocen zrealizowanych w ramach PMŚ. W 2025 r. przy realizacji tego celu uwzględniono w szczególności zakłady odprowadzające ścieki do jednolitych części wód powierzchniowych, dla których wyniki pomiarów i ocen zrealizowanych przez GIOŚ w ramach PMŚ wykazały niedotrzymanie wymagań dobrego stanu lub potencjału ekologicznego, ze szczególnym uwzględnieniem wskaźników zanieczyszczeń: związków biogennych oraz chlorków.

31. Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Wyznaczając do kontroli podmioty w ramach realizacji celu 31, wzięto pod uwagę w szczególności:

- podmioty prowadzące chów lub hodowlę zwierząt gospodarskich w liczbie mniejszej lub równej 210 Dużych Jednostek Przeliczeniowych (DJP), dla których termin na dostosowanie powierzchni lub pojemności miejsc do przechowywania nawozów naturalnych upływa z dniem 31 grudnia 2024 r.,
- podmioty, które prowadzą chów lub hodowlę zwierząt gospodarskich w liczbie większej niż 210 DJP, w tym prowadzące chów lub hodowlę drobiu powyżej 40 000 stanowisk lub chów lub hodowlę świń powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior - które nie dostosowały miejsc do przechowywania nawozów naturalnych w terminie do 31 grudnia 2021 r. lub w latach kolejnych, a które w 2025 r. powinny być objęte kontrolą z uwagi na 3-letni okres, w którym powinny być skontrolowane,
- podmioty, prowadzące działalność rolniczą, stosujące nawozy lub przechowujące nawozy naturalne, zlokalizowane w rejonie jcwp, których wyniki pomiarów i ocen zrealizowanych w ramach PMŚ wykazały najbardziej niekorzystną klasyfikację w zakresie zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi.

Zgodnie z *Wytycznymi* przy realizacji celu 31:

- podczas kontroli podmiotów, które przechowują nawozy naturalne lub stosują nawozy na działkach zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie wód powierzchniowych, wykorzystywano sprzęt zakupiony ze środków PGW WP,
- zlecano do CLB GIOŚ pobieranie próbek wód powierzchniowych powyżej i poniżej pól, na których są stosowane nawozy lub przechowywane nawozy naturalne.

32. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych i produktów nawozowych UE.
33. Kontrola warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych i produktów nawozowych UE w rolnictwie, wyprodukowanych w instalacjach, w tym w biogazowniach rolniczych.
34. Kontrola w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.

35. Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów warunkowości.
36. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.
37. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
38. Kontrola spełniania wymagań przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
39. Kontrola spełniania wymagań przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
40. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
41. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.
42. Kontrola wypełniania obowiązków wynikających z udziału w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
43. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.
44. Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi lub innymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.
45. Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.
46. Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.
47. Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.
48. Kontrola przestrzegania warunków określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
49. Kontrola jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalacje w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
50. Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
51. Kontrola w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych.
52. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych.
53. Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.
54. Kontrola przestrzegania obowiązków przez podmioty wprowadzające do obrotu drewno i produkty z drewna.
55. Kontrola spełniania wymogów przez silniki spalinowe przeznaczone do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach.

56. Kontrola produktów i odpadów produktów w zakresie spełniania wymagań określonych w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym w obszarach, w których organem nadzoru rynku wskazano IOŚ.
57. Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.
58. Kontrole w zakresie przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.
59. Kontrola w zakresie realizacji przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie dotyczącym gospodarowania nieczystościami ciekłymi na terenie gminy.
60. Kontrola, podczas której wprowadzane są dane i informacje do centralnej ewidencji emisyjności budynków.
61. Kontrola podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych.
62. Kontrola podmiotów wytwarzających z odpadów nawozy i środki poprawiające właściwości gleby w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o odpadach.
63. Kontrola postępowania z pofermentem pochodzącym z biogazowni innych niż biogazownie rolnicze.
64. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących wód opadowych i roztopowych wprowadzanych do wód lub do ziemi lub do urządzeń wodnych, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.

Dodatkowo w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie, przyjęto cele wojewódzkie (regionalne), nieujęte w celach ogólnopolskich. Ze względów funkcjonalnych Informatycznego Systemu Kontroli, celom wojewódzkim przypisuje się cele począwszy od numeru 70, tj.:

- 1) Kontrola w zakresie przeciwdziałania i zapobiegania awariom urządzeń i obiektów wchodzących w skład instalacji oczyszczalni ścieków w celu przeciwdziałania wprowadzania nieoczyszczonych ścieków z oczyszczalni ścieków (cel nr 70) – kontynuacja z lat wcześniejszych.

Oczyszczalnie ścieków co do zasady nie są zakwalifikowane do grupy zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, podlegającym przepisom działu II (instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej) tytułu IV ustawy Prawo ochrony środowiska. Niezależnie od powyższego podczas kontroli wykonywanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska na oczyszczalniach ścieków, wykorzystywane są uprawnienia wynikające z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o IOŚ. Kontrole te dotyczą przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz przestrzegania zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem. Osiągnięcie wymaganej jakości ścieków oczyszczonych na oczyszczalni przed wprowadzeniem ich do środowiska, nie jest możliwe bez równoczesnego spełnienia wielu czynników, w tym organizacyjnych, technicznych i technologicznych (w szczególności ich wydajności, stanu technicznego i prawidłowej eksploatacji). Kontrola w zakresie eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem przeprowadzana będzie bezpośrednio poprzez:

- przeprowadzanie oględzin urządzeń i instalacji, sprawdzanie posiadania i przestrzegania instrukcji /procedur dotyczących działań związanych z ochroną środowiska, a także sprawdzane są zapisy książek eksploatacji urządzeń wchodzących w skład instalacji oczyszczalni ścieków, w tym historie prac konserwacyjno-remontowych,

- sprawdzenie realizacji warunków pozwoleń wodnoprawnych dot. m.in. *sposobu postępowania w przypadku rozruchu, zatrzymania działalności lub awarii urządzeń istotnych dla realizacji pozwolenia, a także rozmiar i warunki korzystania z wód oraz urządzeń wodnych w tych sytuacjach wraz z maksymalnym dopuszczalnym czasem trwania tych warunków*. Sprawdzenie to jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy organ właściwy do udzielenia pozwolenia wodnoprawnego ustalił takie warunki w trybie przepisów art. 403 ust.2 pkt 14 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

2) Kontrola w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy Prawo energetyczne (cel nr 71)
– kontynuacja z lat wcześniejszych.

Od dnia 2 września 2016 r. tj. od dnia wejścia w życie art. 23r ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r.

- Prawo energetyczne między innymi Inspekcja Ochrony Środowiska, w ramach realizacji swoich zadań, kontroluje spełnianie obowiązku:

- posiadania koncesji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4 (wytwarzanie, magazynowanie, dystrybucja, przesyłanie, obrót paliwami) w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych,
- wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a (rejestru pomiotów przywożących, prowadzonego przez Prezesa URE);
- zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych, o których mowa w art.43e.

Wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska zobowiązani są do przekazywania Prezesowi URE wszelkich informacji i dokumentów, które mogą posłużyć do stwierdzenia czy nastąpiło naruszenie warunków, o których mowa w art.23r. ust. 1 tj.:

- warunków prowadzenia działalności objętej koncesjami, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych, albo wpisem do rejestru podmiotów przywożących lub
- warunków udzielonych koncesji, o których mowa w art. 32 ust.1 pkt 1-4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych;

3) Kontrola obiektów budowlanych i urządzeń technicznych przeznaczonych do prowadzenia działalności objętej koncesją MSWiA w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach o ochronie środowiska (cel nr 72) – kontynuacja z lat wcześniejszych.

W ramach tego celu realizowane były kontrole, na wniosek przedsiębiorców, o wydanie zaświadczenia na podstawie art. 17 ust.3 pkt 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. Co roku WIOŚ w Warszawie rozpoznaje kilkadziesiąt takich wniosków.

Ponadto realizowano kontrole w zakresie:

- 1) Dokonania rozpoznania w terenie, celem wykrycia sprawcy i zbadania skali zagrożenia dla ludzi i środowiska oraz przewozu towarów niebezpiecznych lub odpadów (przeprowadzane z innymi organami) i oceny towaru lub odpadu - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.2 – Wykonywanie kontroli w terenie bez ustalonego podmiotu*.

- 2) Analizy badań automonitoringowych przekazywanych przez zakład - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty*.
- 3) Analizy dokumentów z wyłączeniem badań automonitoringowych - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty*.
- 4) Analizy dokumentów w oparciu o dokumenty bez ustalonego podmiotu (kontrola przed wydaniem opinii dla urzędów celnych dotyczącej odpadów) - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty*.
- 5) Analizy dokumentów w oparciu o dokumenty bez ustalonego podmiotu (kontrola przed wydaniem opinii dla urzędów celnych dotyczącej baterii) - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty*.

Kontrole z pobieraniem próbek, wykonywaniem badań i pomiarów

W każdym uzasadnionym przypadku, w którym było to możliwe, prowadzono czynności kontrolne związane z pobieraniem próbek i dokonywaniem oględzin, w tym pojazdów, w dniu rozpoczęcia kontroli.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie nie posiada własnego Laboratorium badawczego, nie dokonuje również samodzielnego pobierania próbek ani nie wykonuje badań i pomiarów. Na mocy art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, z dniem 1 stycznia 2019 r. m.in. pracownicy laboratoriów wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska stali się pracownikami Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. W związku z powyższym realizacja tych zadań zlecana jest przez WIOŚ w Warszawie do Centralnego Laboratorium Badawczego GIOŚ (CLB), które prowadzi obsługę wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie pobierania próbek, badań i pomiarów na potrzeby prowadzenia kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska i decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska. W dniu 28 lipca 2021 r. zostało zawarte, pomiędzy Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska a Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Porozumienie w sprawie zakresu i sposobu realizacji przez Centralne Laboratorium Badawcze w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska badań, w tym pobierania próbek, wykonywania pomiarów i analiz na potrzeby działań kontrolnych Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska. Zgodnie z treścią ww. Porozumienia WIOŚ przekazuje do CLB, na co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem danego kwartału, kwartalny wykaz kontroli planowanych do przeprowadzenia wraz z pomiarami. Zlecenia dotyczące prowadzonych działań pozaplanowych przekazywane były do CLB na bieżąco, w miarę potrzeb. W każdym przypadku, kiedy było to istotne dla wyników kontroli, do Centralnego Laboratorium Badawczego Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, zlecano wykonanie poboru próbek, pomiarów i badań.

W roku 2025 przeprowadzono łącznie 185 kontroli z pomiarami, w tym:

- 143 kontrole z pomiarami w zakładach,
- 42 kontrole z pomiarami w terenie bez ustalonego podmiotu (rozpoznanie zanieczyszczenia w terenie).

Kontrole zdalne

W uzasadnionych przypadkach, w przypadku zgody przedsiębiorcy, były prowadzone poszczególne czynności kontrolne w sposób zdalny za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Prowadzenie kontroli w taki sposób umożliwiają przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (art. 51 ust.3a). W przypadku prowadzenia tego typu kontroli wykorzystywano dokument Informatycznego Systemu Kontroli tj. Część I zasady prowadzenia kontroli 5.1 Wykonywanie kontroli zakładów w terenie Załącznik 5.1.1.7. Oświadczenie o zgodzie na prowadzenie kontroli lub poszczególnych czynności kontrolnych w sposób zdalny.

Zgodnie z ISK, zakłady skontrolowane przez WIOŚ w Warszawie przyporządkowane są do pięciu kategorii ryzyka (uzależnionych od stopnia oddziaływania na środowisko), z których kategorie I-IV objęte są planowaniem.

W 2025 r. obowiązywała następująca częstotliwość kontroli:

- a) zakłady I kategorii (w tym zakłady dużego ryzyka wystąpienia awarii (ZDR), zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego, zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, stacje demontażu pojazdów, instalacje energetycznego spalania paliw stosujące ciężki olej opałowy, zakłady podlegające kontroli z zakresu transgranicznego przemieszczania odpadów w przypadku zezwolenia wstępnego na przywóz odpadów niebezpiecznych) – co roku,
- b) zakłady II kategorii (w tym zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR), zakłady podlegające rozporządzeniu nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie PRTR, instalacje wymagające posiadania pozwolenia zintegrowanego) – nie rzadziej niż raz na 3 lata,
- c) zakłady III kategorii (przyporządkowanie zakładów do III kategorii następuje w oparciu o wynik analizy wielokryterialnej wykonanej po przeprowadzeniu kontroli) – co 4 lata,
- d) zakłady IV kategorii (przyporządkowanie zakładów do IV kategorii następuje w oparciu o wynik analizy wielokryterialnej wykonanej po przeprowadzeniu kontroli) – co 5 lat lub rzadziej,
- e) zakłady V kategorii – nie muszą być ujmowane w planach kontroli.

W ewidencji WIOŚ w Warszawie wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. znajdowało się 26 429 zakładów. W porównaniu do 2024 r. (25 745) liczba zakładów wpisanych do ewidencji WIOŚ w Warszawie wzrosła o 684 tj. o ok. 3 %. Wzrost liczby zakładów w ewidencji podmiotów kontrolowanych wynika z faktu przeprowadzenia kontroli (z wyjazdem w teren i dokumentacyjnych) nowych podmiotów. Kontrole w nowych, dotychczas niekontrolowanych podmiotach, w szczególności wynikały z rozpoznawania wniosków o podjęcie interwencji, a także z realizacji wniosków organów administracji publicznej, w szczególności w zakresie wniosków w trybie art. 41a ustawy o odpadach. Podmiot kontrolowany wprowadzany jest do rejestru podmiotów kontrolowanych prowadzonego w Informatycznym Systemie Kontroli stosowanym w Inspekcji Ochrony Środowiska.

W 2025 r. jako jedno z zadań priorytetowych realizowano wskazane powyżej kontrole w trybie art. 41a ustawy o odpadach, zgodnie z którym, zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów oraz pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające

zbieranie lub przetwarzanie odpadów (dalej: decyzje w zakresie gospodarowania odpadami) są wydawane po przeprowadzeniu przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, z udziałem przedstawiciela właściwego organu, kontroli instalacji lub jej części, obiektu budowlanego lub jego części lub miejsc magazynowania odpadów, w których ma być prowadzone przetwarzanie odpadów lub zbieranie odpadów, w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska.

Zwiększenie w 2025 r. liczby przeprowadzonych kontroli na podstawie art. 41a ust. 2 ustawy o odpadach oraz liczby wydanych, na ich podstawie rozstrzygnięć (postanowień), uzyskano w szczególności poprzez:

- konsekwentne wymuszanie na organach administracji publicznej przekazywania wyłącznie wniosków kompletnych i spójnych,
- reorganizację pracy inspektorów,
- skrócenie czasu prowadzenia kontroli i wprowadzenie zasady – 2 tygodnie na przeprowadzenie ww. kontroli,
- przyjęcie do stosowania wzoru postanowienia pozytywnie opiniującego pod względem spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska.

Efektom wprowadzonych ww. zmian, było wydanie w 2025 r. - 422 postanowień, po kontrolach przeprowadzonych w trybie art. 41a ustawy o odpadach. Jest to wynik większy o 55 % w odniesieniu do 2024 r., w którym wydano 272 postanowienia.

W 2025 r. skontrolowano łącznie 2 993 zakłady, co stanowi 11,3 % wszystkich podmiotów znajdujących się w ewidencji podmiotów skontrolowanych (26 429).

Przedmiotem wszystkich kontroli było sprawdzenie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i decyzji określających zakres i warunki korzystania ze środowiska.

Liczba kontroli zakładów w terenie przewidzianych do realizacji w Planie kontroli na 2025 r. wynosiła 598. Podana liczba dotyczy planu rocznego przed zmianami i korektami, dokonanymi w trakcie 2025 r. Korekta i zmiany dotyczyły rodzaju i liczby zakładów zaplanowanych do kontroli. Plan po zmianie i korekcie przewidywał przeprowadzenie 505 kontroli.

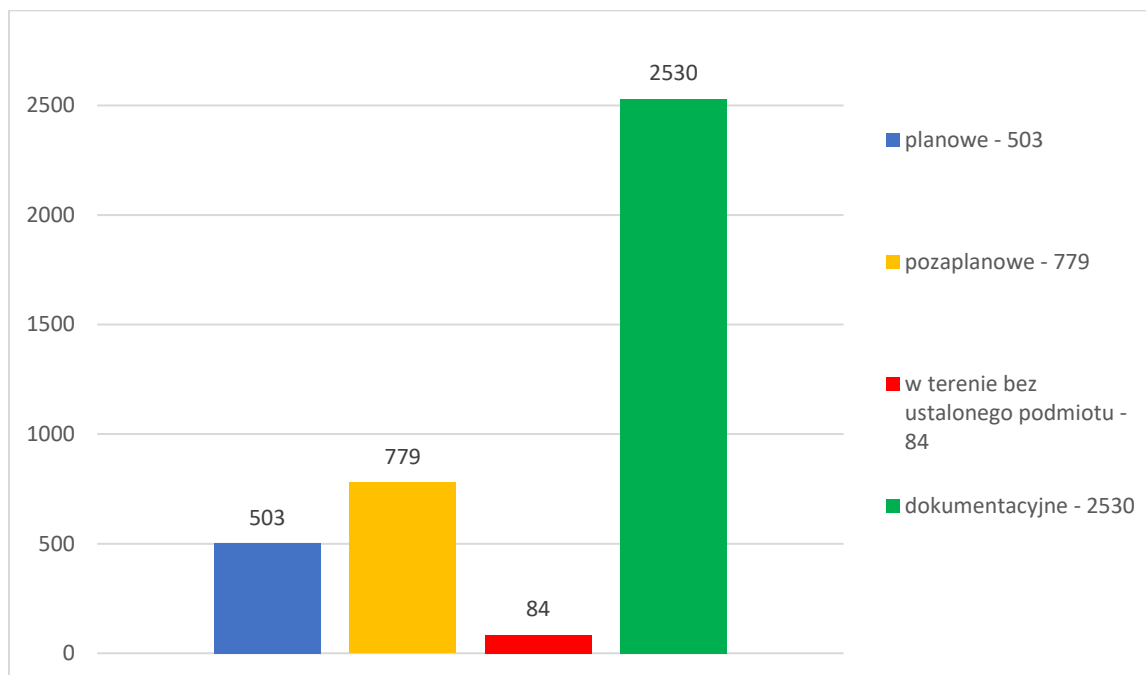
W 2025 r. zaplanowano do wykonania 505 kontroli (po zmianach i korektach planu), z czego:

- zrealizowano 414 kontroli,
- nie zrealizowano 91 kontroli, w tym:
 - 50 kontroli zostało rozpoczętych i nie zostały zakończone do 31 grudnia 2025 r.,
 - 41 kontroli nie zostało rozpoczętych.

W roku 2025 inspektorzy WIOŚ w Warszawie przeprowadzili łącznie 3 896 kontroli, w tym:

- kontrole w terenie – 1 366, w tym:
 - ✓ kontrole zakładów w terenie - 1 282, w tym:
 - kontrole planowe zakładów – 503, w tym: 414 kontroli z planu na 2025 r. oraz 89 kontroli z lat wcześniejszych (zakończone w 2024 r.),
 - kontrole pozaplanowe zakładów – 779,
 - ✓ kontrole bez ustalonego podmiotu – 84;

- kontrole w oparciu o dokumenty tzw. dokumentacyjne – 2 530 , w tym:
 - kontrole dokumentacyjne z ustalonym podmiotem – 2 429,
 - kontrole dokumentacyjne bez ustalonego podmiotu – 101.



Wykres 1 Udział poszczególnych rodzajów kontroli w ogólnej ich liczbie w 2025 r.

Naruszenia wymagań ochrony środowiska stwierdzono podczas 785 kontroli, co stanowi ok. 20 % ogólnej liczby wszystkich przeprowadzonych kontroli (3 896).

WIOŚ w Warszawie w czasie prowadzonych kontroli najczęściej stwierdzał następujące nieprawidłowości:

- brak uregulowań formalno-prawnych w zakresie korzystania ze środowiska, w szczególności w zakresie gospodarki odpadami oraz emisji do powietrza oraz wprowadzania ścieków do wód/ ziemi,
- brak wymaganych prawem pomiarów emisji substancji i energii lub pomiary niespełniające wymagań prawnych,
- brak ewidencji wprowadzanych do powietrza substancji oraz ewidencji wytwarzanych odpadów lub ewidencje prowadzone nierzetelnie,
- niewłaściwa eksploatacja urządzeń zabezpieczających środowisko przed zanieczyszczeniem,
- przekazywanie odpadów podmiotom nieposiadającym stosownych zezwoleń w zakresie gospodarki odpadami.

Główne przyczyny występowania nieprawidłowości:

- nieznajomość przepisów prawa i mała świadomość ekologiczna,
- zbyt częste zmiany przepisów prawnych,
- brak odpowiedniego nadzoru ze strony kierownictwa zakładu,

- słaba kondycja finansowa, utrudniająca finansowanie działań proekologicznych,
- priorytety dotyczące zagadnień ekonomicznych przed ekologicznymi,
- brak możliwości realizacji wymagań przepisów ochrony środowiska w latach wcześniejszych ze względu na obostrzenia wynikające ze stanu zagrożenia epidemicznego.

Działania podjęte w trybie art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska – liczba czynności wykonanych w trybie art. 10b ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska przez inspektorów WIOŚ w Warszawie

Oprócz przeprowadzania kontroli Inspekcja Ochrony Środowiska jest uprawniona także do podejmowania i prowadzenia czynności w trybie art. 10b ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Ww. działania prowadzone są w celu szybkiej reakcji na pozyskiwane informacje o nieprawidłowościach w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska. Działania te prowadzone są zarówno przez inspektorów z Grupy Interwencyjno - Wyjazdowej jak i inspektorów z Wydziału i Działów Inspekcji WIOŚ w Warszawie.

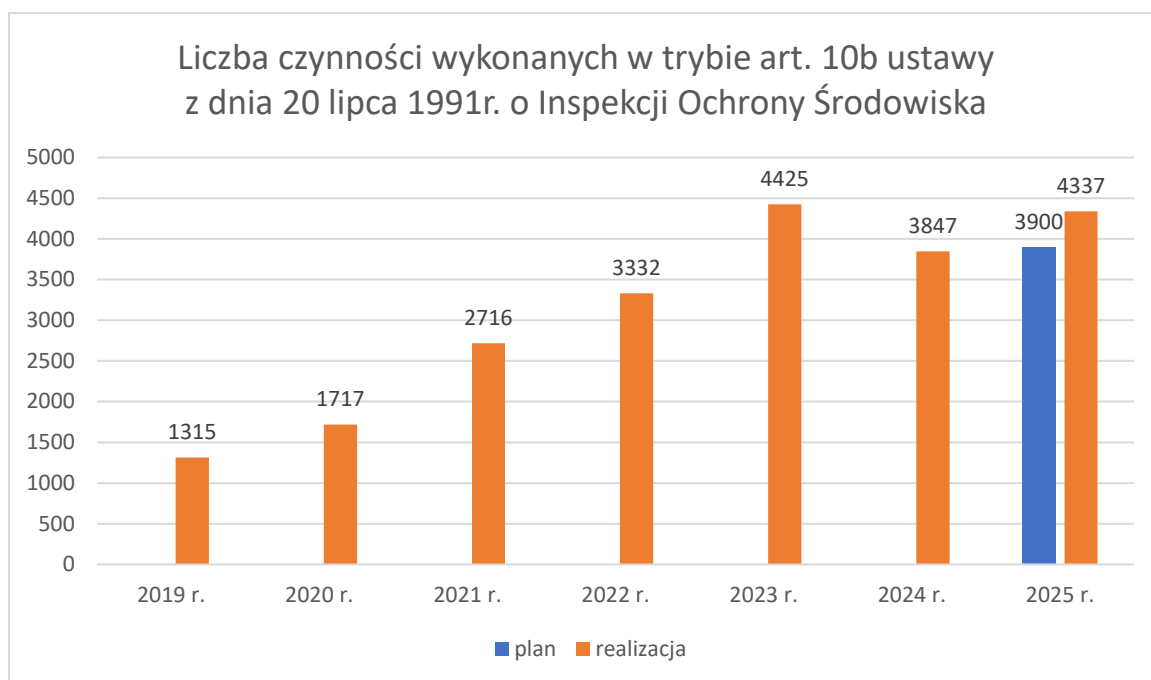
W ramach prowadzonych czynności współdziałano z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego.

Powyższe działania przyczyniły się do:

- ✓ przeciwdziałania popełnianiu przestępstw przeciwko środowisku;
- ✓ eliminowania występowania tzw. szarej strefy w obszarze ochrony środowiska, w szczególności dotyczącego gospodarowania odpadami.

ROK 2019 realizacja - stan na 31.12.2019	ROK 2020 realizacja - stan na 31.12.2020	ROK 2021 realizacja - stan na 31.12.2021	ROK 2022 realizacja - stan na 31.12.2022	ROK 2023 realizacja - stan na 31.12.2023	ROK 2024 realizacja - stan na 31.12.2024	ROK 2025 plan/realizacja - stan na 31.12.2025 plan/realizacja
1315	1717	2716	3332	4425	3847	3900/4337

Tabela 4 Liczba czynności wykonanych w trybie art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2019 - 2025.



Wykres 2 Liczba czynności wykonanych w trybie art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2019 - 2025.

VI EDYCJA KURSU PRZYGOTOWUJĄCEGO DO WYKONYWANIA PRACY NA STANOWISKU INSPEKTORA INSPEKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA w 2025 r.

Nowozatrudnieni inspektorzy wzięli udział w VI Edycji kursu przygotowującego do wykonywania pracy na stanowisku inspektora Inspekcji Ochrony Środowiska.

VI Edycja kursu przygotowującego do wykonywania pracy na stanowisku inspektora Inspekcji Ochrony Środowiska zapoczątkowana została Decyzją Nr 4/2025 Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 26 lutego 2025 r., która określiła plan kursu poprzez wskazanie konkretnych terminów zajęć teoretycznych i praktycznych, a także egzaminu końcowego oraz ustandaryzowała dokumentację dotyczącą kursu. Plan kursu przewidywał zajęcia teoretyczne prowadzone w formie on-line za pośrednictwem dedykowanej platformy edukacyjnej, do której dostęp był przekazany bezpośrednio kursantom oraz zajęcia w formie stacjonarnej, a także zajęcia praktyczne. Zajęcia praktyczne odbywały się w ramach wykonywanych czynności służbowych kursanta, jak również polegały na uczestnictwie kursanta w co najmniej pięciu kontrolach prowadzonych przez doświadczonych inspektorów, w tym co najmniej jednej kontroli prowadzonej w zakładzie wymagającym uzyskania pozwolenia zintegrowanego lub zakładzie o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Zajęcia te prowadzone były pod nadzorem opiekunów praktyk wyznaczonych dla każdego kursanta przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

VI edycję kursu rozpoczął w dniu 1 kwietnia 2025 r. wykład inauguracyjny z udziałem wszystkich zgłoszonych, wcześniej z terenu całego kraju, kursantów i Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

WIOŚ w Warszawie zgłosił do udziału w przedmiotowym kursie 16 nowozatrudnionych inspektorów.

Spośród 16 inspektorów zgłoszonych do udziału w kursie, trzech rozwiązało umowę o pracę z WIOŚ w Warszawie w pierwszej połowie 2025 r. i nie kontynuowało kursu. Trzynastu pozostałych, uczęszczających na kurs inspektorów ukończyło kurs i w dniu 9 grudnia 2025 r.

przystąpiło do egzaminu końcowego. 11 inspektorów zdało egzamin końcowy otrzymując pozytywny wynik końcowy, na który składał się oddzielnie pozytywny wynik testu pisemnego oraz pozytywny wynik rozwiązywanego przypadku. Test pisemny składał się ze 100 pytań i trwał 60 minut, natomiast przypadek trwał 180 minut i dotyczył rozwiązania zadania praktycznego z zakresu przygotowania i przeprowadzenia kontroli oraz podjęcia działań pokontrolnych w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta sprawy lub przedstawiony stan faktyczny.

W 2025 r. w poparciu o ustalenia przeprowadzonych kontroli podjęto m.in. następujące działania:

- wydano 395 zarządzeń pokontrolnych.

Realizacja zarządzeń pokontrolnych jest sprawdzana przez WIOŚ na bieżąco. Zakłady w zdecydowanej większości przekazują terminowo informacje o zakresie podjętych działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości lub występują z umotywowanymi wnioskami o wyznaczenie nowego terminu ich realizacji. W przypadku braku realizacji zarządzeń, podejmowane są działania dyscyplinujące. Średni wskaźnik wykonania zarządzeń pokontrolnych w roku 2025 wyniósł ok. 94 %,

- udzielono 194 pouczeń;
- wymierzono 150 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 131 200 zł;
- skierowano 5 wniosków o ukaranie do sądów powszechnych;
- skierowano 12 wniosków do organów ścigania;
- skierowano 257 wniosków do organów administracji publicznej i policji;
- wydano 289 opinii, zaświadczeń, stanowisk i informacji.

Niezależnie od czynności przewidzianych do realizacji w planie pracy, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie podejmował szereg działań, wynikających z potrzeb bieżących, jako reakcje na zdarzenia stwarzające potencjalne zagrożenie dla środowiska, skargi oraz wnioski o interwencje, a także sygnały medialne.

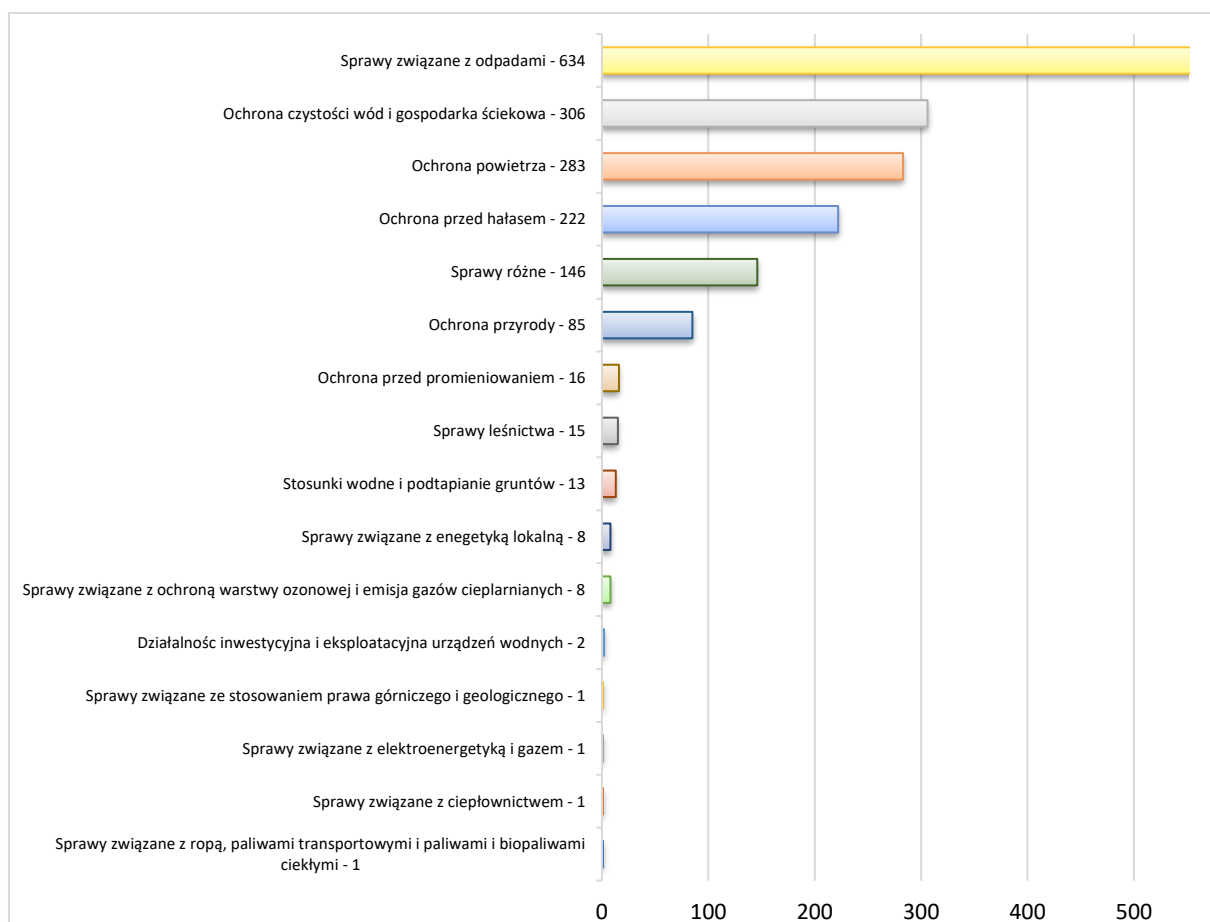
ANALIZA ZAŁATWIANIA WNIOSKÓW O PODJĘCIE INTERWENCJI W 2025 ROKU W WOJEWÓDZKIM INSPEKTORACIE OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE

Od 1 stycznia 2025 r. w WIOŚ w Warszawie wprowadzono jednolity, obowiązujący wszystkie jednostki kontrolne rejestr wniosków o interwencję, z podziałem na sprawy załatwione we własnym zakresie oraz sprawy przekazane. Wprowadzony rejestr usprawnia pracę inspektorów, pozwala na skuteczniejszą kontrolę terminowości załatwiania spraw oraz ułatwia sporządzanie statystyk.

W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie załatwiono ogółem 1742 wnioski o podjęcie interwencji. W porównaniu z 2024 r. (1665 załatwionych wniosków) liczba załatwionych wniosków wzrosła o 77 (wzrost o 4,6 %). Najwięcej wniosków o podjęcie interwencji, jak co roku, załatwiono w Wydziale Inspekcji (554 wnioski, co stanowi ok. 31,8 % wszystkich załatwionych wniosków o podjęcie interwencji przez WIOŚ w Warszawie).

W skali WIOŚ w Warszawie najliczniejsze są interwencje dotyczące (wnioski załatwione):

- 1) spraw związanych z odpadami – 634 interwencje (36,395 %),
- 2) ochrony czystości wód i gospodarki ściekowej – 306 interwencji (17,566 %),
- 3) ochrony powietrza – 283 interwencje (16,248 %),
- 4) ochrony przed hałasem – 222 interwencje (12,737 %),
- 5) spraw różnych – 146 interwencji (8,381 %),
- 6) ochrony przyrody – 85 interwencji (4,879 %),
- 7) ochrony przed promieniowaniem – 16 interwencji (0,918 %)
- 8) leśnictwa – 15 interwencji (0,861 %),
- 9) stosunków wodnych i podtapiania gruntów – 13 interwencji (0,746 %),
- 10) sprawy związane z energetyką lokalną – 8 interwencji (0,459 %),
- 11) spraw związanych z ochroną warstwy ozonowej i emisją gazów cieplarnianych – 8 interwencji (0,459 %),
- 12) działalności inwestycyjnej i eksploatacji urządzeń wodnych – 2 interwencje (0,115 %),
- 13) sprawy związane z ciepłownictwem – 1 interwencja (0,057 %),
- 14) sprawy związane z elektroenergetyką i gazem – 1 interwencja (0,057 %),
- 15) spraw związanych z ropą, paliwami transportowymi i paliwami i biopaliwami ciekłymi – 1 interwencja (0,057%),
- 16) spraw związanych ze stosowaniem prawa geologicznego i górniczego – 1 interwencja (0,057 %).



Wykres 3 Liczba rozpoznaczonych w 2025 r. wniosków o podjęcie interwencji z podziałem na komponenty/obszary.

Z łącznej liczby załatwionych interwencji wynoszącej 1742, do dnia 31 grudnia 2025 r. przekazano wg właściwości 572 (32,8 %) spraw, a we własnym zakresie załatwiono 1170 (67,2 %) spraw.

Działania związane z rozpatrywaniem wniosków o podjęcie interwencji we własnym zakresie (łącznie rozpoznano 1170 spraw)

- liczba kontroli łącznie - 346, w tym - kontrole typowe - 290,
- kontrole inne niż typowe w terenie - 56,
- liczba mandatów karnych - 63,
- liczba zarządzeń pokontrolnych - 122,
- liczba wniosków skierowanych do organów ścigania - 10,
- liczba wniosków skierowanych do sądów - 2,
- liczba wniosków skierowanych do organów administracji rządowej - 76,
- liczba wniosków skierowanych do organów administracji samorządowej - 58,
- liczba wszczętych postępowań karno – administracyjnych - 53,
- liczba wydanych decyzji o charakterze niepieniężnym – 12, w tym: ostatecznych - 8,
nieostatecznych - 4.

W ww. działaniach uwzględniono wyłącznie kontrole przeprowadzone w związku z rozpoznaniem spraw we własnym zakresie (nie uwzględniono czynności prowadzonych w trybie art. 10b ustawy IOŚ oraz spraw załatwionych w oparciu o posiadane materiały).

Ponadto z ogólnej liczby spraw załatwionych we własnym zakresie:

- 709 wniosków o podjęcie interwencji załatwiono w oparciu o czynności, o których mowa w art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska,
- 377 wniosków o podjęcie interwencji, które nie wymagały przeprowadzenia kontroli, rozpoznano w oparciu o dokumentację będącą w posiadaniu WIOŚ w Warszawie lub pozyskaną w trakcie przeprowadzonych działań wyjaśniających (zgodnie z wymogami Systemu Kontroli, od 1 stycznia 2016 r., w tym przypadku nie są sporządzane adnotacje z kontroli dokumentacyjnych).

ANALIZA ZAŁATWIANIA SKARG W 2025 ROKU W WOJEWÓDZKIM INSPEKTORACIE OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE

W okresie sprawozdawczym tj. 1 stycznia 2025 r. – 31 grudnia 2025 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie wpłynęły 32 skargi.

W okresie sprawozdawczym nie załatwiono 1 skargi – termin jej załatwienia nie upłynął do dnia 31 grudnia 2025 r. oraz załatwiono 1 skargę, która wpłynęła w roku sprawozdawczym 2024 (sprawa załatwiona z zachowaniem terminu).

W okresie sprawozdawczym załatwiono 32 skargi, z których:

- 30 przekazano wg właściwości, w tym:
 - ✓ 14 przekazano do GIOŚ – skargi na WIOŚ w Warszawie oraz 1 nieprzekazana formalnie do GIOŚ (tożsama skarga wpłynęła bezpośrednio do organu właściwego, tj. GIOŚ i przed upływem terminu do jej przekazania przez WIOŚ w Warszawie, GIOŚ wystąpił do WIOŚ w Warszawie o zajęcie stanowiska w przedmiocie niniejszej skargi);
 - ✓ 15 przekazano według właściwości do innych organów;
- 2 rozpoznano we własnym zakresie (skargi na pracowników WIOŚ w Warszawie), w tym obie skargi uznano za bezzasadne (sposób załatwienia – negatywny).

Zgodnie z wytycznymi GIOŚ:

- *pozytywnie załatwiona skarga* – oznacza uznanie zasadności podnoszonych w niej zarzutów,
- *negatywnie rozpatrzona skarga* – oznacza uznanie jej za bezzasadną i jej bezzasadność jest wykazana w oparciu o zebrane dowody w toku postępowania wyjaśniającego.

Tematyka skarg dotyczyła głównie nieprawidłowych, zdaniem składających skargi, działań interwencyjnych i ich efektów. Skargi zasadniczo związane były z konkretnymi sprawami w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska, nie miały one charakteru ogólnego.

Skargi skierowane do WIOŚ, do rozpatrzenia których właściwy był inny organ, również dotyczyły głównie niezadowolenia z działań władz samorządowych szczebla gminnego, w zakresie ochrony środowiska w konkretnych sprawach.

Załatwione skargi (32) dotyczyły:

- ochrony powietrza – 9 skargi (28,1 %),
- ochrona przed hałasem -1 skarga (3,1 %),
- spraw związanych z odpadami – 6 skargi (18,8 %),

- ochrona przyrody – 3 skargi (9,4 %)
- sprawy związane z beczynnością/ przewlekłością w procedowaniu spraw przez jednostki podległe/ nadzorowane – 1 skarga (3,1 %),
- sprawy związane z beczynnością/ przewlekłością w procedowaniu spraw związanych z programami dofinansowania prowadzonymi w jednostkach podległych/ nadzorowanych – 1 skarga (3,1 %),
- sprawy różne – 5 skarg (15,6 %),
- ochrona czystości wód i gospodarka ściekowa – 5 (15,6 %),
- stosunki wodne i podtapianie gruntów – 1 skarga (3,1 %).

Załatwienie skarg we własnym zakresie polegało na szczegółowej analizie akt sprawy, wyjaśnieniu okoliczności faktycznych i prawnych uwarunkowań związanych z rozpatrywaną, konkretną sprawą. W 2025 r. – wszystkie sprawy załatwiono z dochowaniem terminu wskazanego w art. 231 i 237 Kpa.

Główną przyczyną skarg było niezadowolenie ze sposobu załatwienia sprawy, prowadzenia działań kontrolnych i uzyskanych efektów (innych niż oczekiwane przez skarżących).

Analiza skarg złożonych na pracowników WIOŚ w Warszawie wskazuje na konieczność ustawicznego szkolenia się w zakresie przepisów o ochronie środowiska oraz na rozwijaniu umiejętności komunikacyjnych, asertywności, radzenia sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami w kontakcie bezpośrednim i telefonicznym z interesantami (skarżący oraz kontrolowani).

ZDARZENIA AWARYJNE

W 2025 r. na obszarze województwa mazowieckiego zarejestrowano 7 zdarzeń, w których występowały substancje niebezpieczne, w tym 2 zdarzenia zaliczone do poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. *w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska*.¹

Spośród 7 zarejestrowanych w 2025 r. zdarzeń, 6 miało miejsce w zakładach (w tym 2 zdarzenia w zakładach ZDR, 3 zdarzenia w zakładach PSPA oraz 1 zdarzenie na terenie innego zakładu) oraz jedno zdarzenie dotyczyło uszkodzenia rurociągu transportującego gaz ziemny.

Spośród 7 zdarzeń, które wystąpiły w 2025 r. na obszarze województwa mazowieckiego nadzór nad usuwaniem skutków awarii zakończono w 3 przypadkach.

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że zaistniałe w roku 2025 awarie z udziałem substancji niebezpiecznych wynikały z:

- błędu ludzkiego - wyciek amoniaku w czasie prac remontowych/konserwacyjnych na instalacji wody lodowej,
- wybuchu na skutek pojawienia się elektryczności statycznej,
- uszkodzenia rurociągu w trakcie prowadzenia prac ziemnych,
- awarii lub rozszczelnienia urządzeń, w których znajdowały się substancje niebezpieczne, w których wykorzystywano substancje niebezpieczne, np. korozyjne zniszczenie,
- zwarcia instalacji elektrycznej źródeł oświetlenia budynku,

¹ Dz. U. z 2021 r., poz. 1555

- rozszczelnienia rurociągu związanego z długim czasem pozostawiania produktu w rurociągu – przestój w tłoczeniu, z panującymi warunkami atmosferycznymi oraz dużymi różnicami temperatur między dniem (dodatnie) a nocą (ujemne) - możliwe wytrącenia wody, która po zamarznięciu mogła rozsadzić uszczelnienie oraz wzrost ciśnienia w rurociągu pod wpływem wzrostu temperatury zewnętrznej.

W 2025 roku kontynuowano także nadzór nad 22 zdarzeniami z okresów wcześniejszych, z których 8 uznano za zakończone. Informacje o zaistniałych poważnych awariach oraz zdarzeniach o znamionach poważnych awarii, w tym dotyczących działań sprawcy, przebiegu i wyników dochodzeń Policji i postępowań prokuratorskich, a także postępowań sądowych przeciwko sprawcom poważnych awarii przekazywano na bieżąco do Departamentu Inspekcji Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska za pomocą aplikacji on-line Baza Poważne Awarie GIOŚ. Informacje o zaistniałych zdarzeniach aktualizowano Bazie Poważne Awarie w okresach kwartalnych.

Bieżące i okresowe informacje o wystąpieniu zdarzeń awaryjnych przekazywane były również do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie oraz do Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. w rejestrze zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, prowadzonym przez WIOŚ w Warszawie zarejestrowano:

- 25 zakładów ZDR,
- 61 zakładów ZZR,
- 104 zakłady pozostałe.

W 2025 r. w ramach przeciwdziałania poważnym awariom, podobnie jak w latach ubiegłych, najczęściej i najszerzej współpracowano z właściwymi organami PSP, a szczególności w zakresie:

1. współpracy w działaniach podejmowanych w trakcie zaistniałych zdarzeń awaryjnych oraz poważnych awarii,
2. wymiany informacji o ustaleniach kontroli, o podejmowanych działaniach pokontrolnych oraz o zaistniałych zdarzeniach awaryjnych i poważnych awariach;
3. analizy, oceny i opiniowania dokumentów przedkładanych przez zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz przekazywanie informacji dotyczących wyników przeprowadzonych analiz i ocen oraz wydawanie opinii;
4. uzgodnienia wykazu zaplanowanych do kontroli na rok 2026 zakładów o zwiększonym ryzyku oraz zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, uwzględniającego odstąpienie od kontroli jednego z organów oraz przeprowadzenie kontroli wspólnych;
5. ustalenia dokładnych terminów przeprowadzenia kontroli w zakładach ZDR i ZZR przez Państwową Straż Pożarną celem ustalenia dokładnych dat obowiązkowych wizyt kontrolnych WIOŚ, celem zaplanowania do wykonania kontroli w taki sposób, aby wizyta na terenie zakładu ZZR i ZDR odbyła się w odstępie czasowym między dwiema kontrolami obejmującymi wizytę na terenie zakładu, który nie może przekraczać odpowiednio 3 lat i roku;

6. uczestnictwa w ćwiczeniach dotyczących realizacji wewnętrznych i zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych na terenie zakładów.

Inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska uczestniczyli w 5 ćwiczeniach zewnętrznych i wewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych, zorganizowanych na terenie 6 zakładów ZDR:

1) PERN S.A. - Baza Magazynowa Miszewko Strzałkowskie

W dniu 27 maja 2025 r. zostały przeprowadzone ćwiczenia, mające na celu sprawdzenie realizacji procedur wynikających z wewnętrznego oraz zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego opracowanych dla PERN S.A. - Baza Magazynowa Miszewko Strzałkowskie w Cekanowie, ul. Naftowa 1. pow. płocki. Ćwiczenia przeprowadzono w oparciu o reprezentatywne zdarzenie awaryjne polegające na częściowym lub całkowitym pożarze powierzchniowym zbiornika magazynowego na ropę naftową o pojemności 100 000 m³.

Ćwiczenia przeprowadziła Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie z udziałem Miejskiej Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Płocku oraz Zakładowej Straży Pożarnej PERN S.A. Przedstawiciele WIOŚ Delegatury w Płocku uczestniczyli w pracach sztabu, który został utworzony w trakcie prowadzonych działań ratowniczych. W sztabie uczestniczyli również przedstawiciele Policji, Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz Urzędu Gminy. Zadaniem inspektorów WIOŚ było określenie zagrożeń dla środowiska związanych z ćwiczoną zdarzeniem awaryjnym. Podczas prowadzonych ćwiczeń zostało sprawdzone komunikowanie się i przepływ informacji w trakcie wykonywanych zadań związanych z ćwiczoną zdarzeniem oraz współpraca z innymi podmiotami uczestniczącymi w zdarzeniu.



Zdjęcie 11 Ćwiczenia w dniu 27 maja 2025 r. w PERN S.A. - Baza Magazynowa Miszewko Strzałkowskie w Cekanowie, ul. Naftowa 1. pow. płocki.

2) FM Polska sp. z o.o. Magazyny w Błoniu

W dniu 3 czerwca 2025 r. Inspektorzy WIOŚ w Warszawie uczestniczyli w ćwiczeniach przeprowadzonych na terenie FM Polska sp. z o.o. Magazyny w Błoniu tj. w zakładzie o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Ćwiczenia miały na celu m.in.: sprawdzenie funkcjonowania wewnętrznego planu operacyjno – ratowniczego oraz jego przydatności podczas rzeczywistych działań ratowniczych, doskonalenie kierowania działaniami ratowniczymi oraz współdziałania i koordynacji służb.

Ćwiczenia przeprowadzono w oparciu o reprezentatywne zdarzenie awaryjne polegające na pożarze uwolnionych łatwopalnych par gazów, zawaleniu się konstrukcji wewnątrz hali magazynowej oraz konieczności ewakuacji rannych pracowników.

Ćwiczenia zostały przeprowadzone z udziałem funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej i Powiatowych Komend Państwowej Straży Pożarnej, ochotniczych straży pożarnych, Policji, zastępów ratownictwa chemiczno – ekologicznego i poszukiwawczego PSP, zespołu ratownictwa medycznego, przedstawicieli zakładu oraz inspektorów WIOŚ w Warszawie i pracowników Centralnego Laboratorium Badawczego GIOŚ Oddział w Warszawie.

Przedstawiciel WIOŚ w Warszawie brał udział w pracy sztabu taktycznego powołanego przez PSP na potrzeby przeprowadzenia ćwiczeń, w trakcie których udzielał wsparcia kierownictwu ćwiczeń w zakresie ochrony środowiska oraz koordynował działania inspektorów WIOŚ w terenie, we współpracy z przedstawicielami zakładu. Podczas ćwiczeń, pracownicy Centralnego Laboratorium Badawczego GIOŚ, na zlecenie inspektorów WIOŚ w Warszawie, pobrali do analiz próbki wody i ścieków.

Ponadto przećwiczano komunikację wewnętrzną WIOŚ (łączność), przepływ informacji w trakcie wykonywanych zadań, współpracę pomiędzy służbami uczestniczącymi w zdarzeniu i zakładem, poziom wyszkolenia służb oraz działanie systemu łączności.

Ćwiczenia przyczyniły się do zwiększenia poziomu współpracy i koordynacji działania Inspekcji Ochrony Środowiska z zakładem i innymi służbami ratowniczymi województwa mazowieckiego.



Zdjęcie 12 Ćwiczenia w dniu 3 czerwca 2025 r. w FM Polska sp. z o.o. Magazyny w Błoniu

3) Orlen S.A. oraz Basell Orlen Polyolefins sp. z o.o. w Płocku

W dniu 25 września 2025 r. Inspektorzy Delegatury WIOŚ w Płocku uczestniczyli w ćwiczeniach przeprowadzonych na terenie Orlen S.A. oraz Basell Orlen Polyolefins sp. z o.o. tj. w zakładach o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Ćwiczenia miały na celu sprawdzenie realizacji procedur wynikających z Wewnętrznych Planów Operacyjno-Ratowniczych dla tych zakładów.

Założenia do ćwiczeń przewidywały wystąpienie trzech scenariuszy awaryjnych w oparciu o wytypowane Reprezentatywne Zdarzenia Awaryjne zawarte w przyjętych Wewnętrznych Planach Operacyjno-Ratowniczych:

- Rozszczelnienie (pęknięcie) na pompie instalacji Orlen S.A.,
- Uwolnienie propylenu i innych palnych substancji w skutek nadciśnienia z instalacji Basell Orlen Polyolefins sp. z o.o.,
- Epizod z udziałem Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Wodno – Nurkowego, dotyczący awarii przepompowni przeciwpożarowej przy zbiorniku wodnym na terenie zakładu Orlen S.A.

Ćwiczenia przeprowadzili funkcjonariusze z Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie z udziałem przedstawicieli Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Płocku oraz Zakładowej Straży Pożarnej Orlen S.A.

Przedstawiciele WIOŚ w Warszawie wzięli udział w pracach sztabu powołanego na potrzeby przeprowadzenia ćwiczeń, w trakcie których udzielali wsparcia w zakresie potrzeb zgłaszanych przez PSP w obszarze związanym z ochroną środowiska.

W sztabie uczestniczyli również przedstawiciele Policji, Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Warszawie, Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Płocku, Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Płocku oraz przedstawiciele Orlen S.A. i Basell Orlen Polyolefins sp. z o.o.

Podczas prowadzonych ćwiczeń zostało sprawdzone komunikowanie się i przepływ informacji w trakcie wykonywanych zadań związanych z charakterem ćwiczeń oraz współpraca z innymi podmiotami uczestniczącymi w działaniach wymaganych w związku z wystąpieniem zdarzenia. Udział w ćwiczeniach przyczynił się do doskonalenia współdziałania służb ratowniczych i ze służbami Inspekcji Ochrony Środowiska.



Zdjęcie 13 Ćwiczenia w dniu 25 września 2025 r. w Orlen S.A. oraz Basell Orlen Polyolefins sp. z o.o. w Płocku.

4) ORLEN Paliwa sp. z o.o. w Płocku

W dniu 18 listopada 2025 r. przeprowadzono ćwiczenia na terenie ORLEN Paliwa sp. z o.o. w Płocku, tj. w zakładzie o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, mających na celu sprawdzenie realizacji Wewnętrznych i Zewnętrznych Planów Operacyjno-Ratowniczych dla zakładu. Założenia do ćwiczeń przewidywały wystąpienie scenariuszy awaryjnych w oparciu o wytypowane Reprezentatywne Zdarzenia Awaryjne zawarte w Wewnętrznym i Zewnętrznym Planie Operacyjno-Ratowniczym dla zakładu, tj.:

- zerwanie połączenia elastycznego z cysterną samochodową
- pęknięcie rurociągu przesyłowego gazu płynnego.

Szczegółowy plan ćwiczeń przewidywał, że na terenie Terminala gazu płynnego ORLEN Paliwa sp. z o.o. doszło do wycieku gazu propan - butan z rurociągu przesyłowego oraz wycieku z cysterny na skutek zerwania złącza pomiędzy cysterną a instalacją, w trakcie procesu tankowania cysterny. Do zerwania złącza autocysterny doszło w wyniku działania kierowcy, który na widok wycieku z rurociągu odjechał autocysterną bez odpięcia złącza pomiędzy cysterną a instalacją.

Przedstawiciele Delegatury WIOŚ w Płocku wzięli udział w pracach sztabu powołanego na potrzeby przeprowadzenia ćwiczeń, w trakcie których udzielali wsparcia w zakresie potrzeb zgłaszanych przez PSP w obszarze związanym z ochroną środowiska.

W sztabie uczestniczyli również przedstawiciele Policji, Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Płocku oraz przedstawiciele ORLEN Paliwa sp. z o.o.

Podczas prowadzonych ćwiczeń zostało sprawdzone komunikowanie się i przepływ informacji w trakcie wykonywanych zadań związanych z charakterem ćwiczeń oraz współpraca z innymi podmiotami uczestniczącymi w działaniach wymaganych w związku z wystąpieniem zdarzenia.



Zdjęcie 14 Ćwiczenia w dniu 18 listopada 2025 r. w ORLEN Paliwa sp. z o.o. w Płocku.

5) Centralny Magazyn Dystrybucyjny Bayer sp. z o.o.

W dniu 20 listopada 2025 r. Inspektorzy WIOŚ w Warszawie uczestniczyli w ćwiczeniach praktycznych na terenie Centralnego Magazynu Dystrybucyjnego Bayer sp. z o.o. w miejscowości Pass k. Błonia „BAYER 2025”. Jest to zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR).

Ćwiczenia miały na celu sprawdzenie realizacji procedur wynikających z dokumentacji dla zakładu ZDR. Założenia do ćwiczeń przewidywały wystąpienie scenariuszy z wewnętrznego planu operacyjno – ratowniczego.

Zdarzenie polegało na uwolnieniu substancji toksycznej z pojemnika DPPL o pojemności 1000 m³, uszkodzonego przez wózek widłowy. Zdarzenie miało miejsce w hali magazynowej. W wyniku zdarzenia poszkodowanych zostało dwóch pracowników zakładu. Wyciek substancji niebezpiecznej został ograniczony do obszaru hali o powierzchni około 200 m². Na miejscu zdarzenia działania ratownicze wykonywali pracownicy zakładu, państwowe i ochotnicze jednostki PSP, Policji i służby medyczne oraz inspektorzy WIOŚ w Warszawie.

Inspektorzy WIOŚ w Warszawie dokonali oceny zdarzenia w zakresie zabezpieczenia rzeki Utraty przed ewentualnym jej zanieczyszczeniem substancjami niebezpiecznymi. Ponadto przedstawiciele WIOŚ w Warszawie współpracowali z kierownictwem i prowadzącymi ćwiczenia, tj. przedstawicielami zakładu i Państwowej Straży Pożarnej.

Udział w ćwiczeniach przyczynił się do doskonalenia współdziałania służb ratowniczych ze służbami Inspekcji Ochrony Środowiska.



Zdjęcie 15 Ćwiczenia w dniu 20 listopada 2025 r. w Centralnym Magazynie Dystrybucyjnym Bayer sp. z o.o.

REALIZACJA POROZUMIEŃ ZAWARTYCH PRZEZ MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA

W 2025 roku realizowano następujące porozumienia zawarte przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska:

- 1) Porozumienie z dnia 28 lipca 2021 r. zawarte z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie zakresu i sposobu realizacji przez Centralne Laboratorium Badawcze w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska badań, w tym pobierania

próbek, wykonywania pomiarów i analiz na potrzeby działań kontrolnych Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska.

Działania ze strony MWIOŚ polegały na zlecaniu do CLB GIOŚ wykonywania badań, w tym pobierania próbek, wykonywania pomiarów i analiz na potrzeby działań kontrolnych. Zgodnie z treścią ww. Porozumienia WIOŚ przekazywał do CLB, na co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem danego kwartału, kwartalny wykaz kontroli planowanych do przeprowadzenia wraz z pomiarami. Zlecenia dotyczące prowadzonych działań pozaplanowych przekazywane były do CLB na bieżąco, w miarę potrzeb.

- 2) Porozumienie z dnia 7 października 2021 r. zawarte z Komendantem Wojewódzkim Policji z/s w Radomiu *w sprawie współdziałania w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku.*

Działania ze strony MWIOŚ polegały w szczególności na:

- współpracy w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń wymierzonych w środowisko naturalne;
- wzajemnej pomocy w wykonywaniu czynności służbowych, w tym przeprowadzaniu wspólnych działań oraz udzielaniu wsparcia merytorycznego funkcjonariuszom Policji w postaci wiedzy specjalistycznej z obszaru ochrony środowiska;
- udziale inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska w czynnościach podejmowanych przez funkcjonariuszy Policji w zakresie i na zasadach uregulowanych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz innych przepisach szczególnych.

- 3) Porozumienie z dnia 13 października 2021 r. wraz z Aneksem nr 1 zawarte z Komendantem Stołecznym Policji *w sprawie współdziałania w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku.*

Działania ze strony MWIOŚ polegały w szczególności na:

- współpracy w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń wymierzonych w środowisko naturalne;
- wzajemnej pomocy w wykonywaniu czynności służbowych, w tym przeprowadzaniu wspólnych działań oraz udzielaniu wsparcia merytorycznego funkcjonariuszom Policji w postaci wiedzy specjalistycznej z obszaru ochrony środowiska;
- udziale inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska w czynnościach podejmowanych przez funkcjonariuszy Policji w zakresie i na zasadach uregulowanych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz innych przepisach szczególnych.

- 4) Porozumienie z dnia 20 lipca 2016 r. zawarte z Dyrektorem Izby Celnej, Komendantem Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej, Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego, Komendantem Stołecznym Policji, Komendantem Wojewódzkim Policji z siedzibą w Radomiu *w sprawie międzynarodowego przemieszania odpadów.*

Działania ze strony MWIOŚ polegały w szczególności na udziale w kontrolach drogowych na wniosek stron porozumienia a także przeprowadzanie na wniosek stron oceny towarów mogących stanowić odpady.

- 5) Porozumienie z dnia 5 lipca 2013 r. z Mazowieckim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w sprawie współpracy w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom oraz usuwania ich skutków w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego..

Działania ze strony MWIOŚ polegały w szczególności na:

- przekazaniu do Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej:
 - wykazu poważnych awarii zarejestrowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, które wystąpiły w okresie kwartału na terenie województwa mazowieckiego w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału,
 - rejestrów zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii w tym zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii oraz zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego, wg stanu na dzień 31 grudnia, w terminie do dnia 15 lutego roku następnego;
- bieżącej współpracy w zakresie:
 - wzajemnego przekazywania informacji istotnych, związanych z zagrożeniem poważną awarią,
 - wzajemnej wymianie informacji o ustaleniach kontroli przeprowadzonych w zakładach o dużym ryzyku i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii oraz o podjętych działaniach pokontrolnych,
 - wzajemnym przekazywaniu informacji dotyczących oceny dokumentów przedkładanych przez prowadzących zakłady o dużym ryzyku oraz o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (zgłoszenie zakładu, program zapobiegania poważnym awariom, raport o bezpieczeństwie),
 - wymianie i weryfikacji informacji o wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej oraz o wystąpieniu poważnej awarii poza terenem zakładów,
 - współpracy w trakcie prowadzonych działań ratowniczych w zakresie związanym z wymogami przepisów o ochronie środowiska.

- 6) Porozumienie dnia 16 grudnia 2019 r. z Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk (CBK PAN) *w celu wsparcia działań MWIOŚ, poprzez wykorzystanie kompetencji specjalistów oraz rozwiązań technicznych będących w dyspozycji Centrum badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk.*

Działania ze strony MWIOŚ polegały w szczególności na pozyskiwaniu od CBK PAN:

- produktów informacyjnych opartych na danych satelitarnych i lotniczych,
- wsparciu eksperckim w zakresie ich wykorzystywania,
- danych uzyskanych z wykorzystaniem bezzałogowych statków powietrznych.

- 7) Porozumienie z dnia 28 sierpnia 2008 r. z Marszałkiem Województwa Mazowieckiego *w sprawie wzajemnej współpracy.*

Działania ze strony MWIOŚ polegały w szczególności na bieżącej i systematycznej wymianie informacji o ustaleniach i działaniach podejmowanych wobec podmiotów korzystających ze środowiska, dla których organem ochrony środowiska jest Marszałek Województwa Mazowieckiego.

- 8) Porozumienie z dnia 1 czerwca 2023 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie *w celu zapewnienia należytego i rzetelnego wykonywania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie egzekucji należności pieniężnych wymierzanych decyzjami MWIOŚ*

Przedmiotem porozumienia jest zapewnienie sprawnego przepływu informacji dotyczącej wpływów na rachunek bankowy wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, kar pieniężnych wymierzanych przez MWIOŚ, w trybie ww. ustawy, w celu prowadzenia przez MWIOŚ działań egzekucyjnych, w przypadku braku wpływu wymagalnych kar.

Działania ze strony MWIOŚ polegały w szczególności na przekazywaniu do WFOŚiGW w Warszawie:

- w formie papierowej i elektronicznej wydawanych na podstawie przepisów ww. ustawy ostatecznych decyzji wymierzających kary pieniężne, zawieszających lub umarzających kary pieniężne oraz odmawiających zawieszenia lub umorzenia kar pieniężnych w terminie 7 dni roboczych od daty, kiedy decyzja stała się ostateczna oraz zestawień ostatecznych decyzji wydanych na podstawie przepisów ww. ustawy za okres sprawozdawczy w terminie do dnia 18 lipca za I półrocze danego roku oraz do dnia 18 stycznia za okres II półrocza/dany rok,
- zestawienia danych dotyczących należności, w stosunku do których WIOŚ w Warszawie prowadzi postępowanie egzekucyjne, w odpowiednich okresach sprawozdawczych za I i II półrocze danego roku.

W 2025 r. podjęto działania w celu aktualizacji ww. Porozumienia.

- 9) Porozumienie z dnia 17 lipca 2017 r. z Mazowieckim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii, które określa *zasady współpracy w zakresie własnych przewidzianych prawem kompetencji.*

Działania polegały na wzajemnym przekazywaniu w formie elektronicznej co sześć miesięcy, w terminie do końca miesiąca następującego po upływie każdego półrocza list instalacji z podziałem terytorialnym na powiaty:

- do unieszkodliwiania lub odzysku padłych lub ubitych z konieczności zwierząt oraz odpadowej tkanki zwierzęcej o zdolności przetwarzania ponad 10 Mg/dobę,
- do chowu lub hodowli trzody chlewnej w liczbie ponad 2000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior,
- do chowu drobiu w liczbie ponad 40 000 stanowisk oraz zwierząt futerkowych w liczbie ponad 210 DJP.

Dodatkowo kontynuowano działania w zakresie wzajemnego powiadamiania o wszelkich przypadkach stwierdzenia lub podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości związanych z eksploatacją ww. instalacji lub funkcjonowaniem ww. zakładów.

W 2024 r. rozpoczęto prace dotyczące zmiany ww. Porozumienia w zakresie dostosowania jego treści do aktualnych przepisów prawa. Z informacji pozyskanych przez WIOŚ w Warszawie od Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w 2025 r. wynika, że aktualnie trwa procedowanie zmiany porozumienia pomiędzy Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska a Głównym Lekarzem Weterynarii. Do czasu zmiany porozumienia zawartego na szczeblu centralnym, wstrzymano zmiany porozumień zawieranych na szczeblu wojewódzkim.

- 10) Porozumienie z dnia 16 lutego 2022 r. z Mazowieckim Inspektorem Inspekcji Transportu Drogowego w zakresie współdziałania w zakresie przeciwdziałania oraz wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Działania ze strony MWIOŚ polegały w szczególności na:

- udzielaniu wsparcia merytorycznego funkcjonariuszom Inspekcji Transportu Drogowego w postaci wiedzy specjalistycznej z obszaru ochrony środowiska;
- udziale inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska w czynnościach podejmowanych przez funkcjonariuszy Inspekcji Transportu Drogowego w zakresie i na zasadach uregulowanych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz innych przepisach szczególnych;
- współpracy w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń wymierzonych w środowisko naturalne, w tym m.in. wymianę informacji o wynikach przeprowadzonych kontroli oraz innych danych z prowadzonych rejestrów i baz danych.

Współdziałanie polegało w szczególności na:

- wzajemnej pomocy w wykonywaniu czynności służbowych, w tym przeprowadzaniu wspólnych działań z udziałem przedstawicieli Stron;
- wymianie informacji, w tym wzajemnym udostępnianiu danych dotyczących podejrzenia lub stwierdzenia naruszeń przepisów prawa,
- prowadzeniu wspólnych kontroli, w tym kontroli drogowych, w ramach nadzoru nad transportami odpadów w porze dziennej i nocnej,
- realizacji czynności, o których mowa w art. 10b ustawy IOŚ,
- zatrzymywaniu i przeszukiwaniu pojazdów przewożących towary, w przypadkach o których mowa w art. 10b ust.2 pkt 7 ustawy IOŚ.

- 11) Porozumienie z dnia 29 czerwca 2022 r. z Dyrektorem Izby Administracji Skarbowej *w sprawie współdziałania w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów*. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Prowadzone były działania ze strony MWIOŚ polegające na udziale w kontrolach drogowych na wniosek Stron Porozumienia.

Zgodnie z *Ogólnymi kierunkami działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2021-2025 (z perspektywą do 2030 r.)*, zatwierdzonymi przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w listopadzie 2020 r., główne zadania Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska to:

- kontrola przestrzegania przepisów prawa z zakresu ochrony środowiska i decyzji określających warunki korzystania ze środowiska oraz przeciwdziałanie poważnym awariom,
- kontrola przede wszystkim zakładów, których działalność z uwagi na charakter oraz wielkość może w sposób istotny oddziaływać na środowisko,
- położenie szczególnego nacisku na działania wspierające wykrywanie przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku, w tym w zakresie nielegalnych działań w gospodarowaniu odpadami.

Skuteczność działania Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska w realizacji powyższych zadań priorytetowych zdecydowanie wzrosłaby, po odciążeniu Inspekcji Ochrony Środowiska od realizacji wielu innych zadań, które mogłyby realizować inne organy administracji publicznej (w szczególności administracji samorządowej) i inne inspekcje.

Inspekcja Ochrony Środowiska powinna być właściwa wyłącznie do kontroli przedsięwzięć i instalacji, które są najistotniejsze ze względu na możliwe oddziaływanie na środowisko, czyli:

- instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r.² – czyli instalacji wymagających pozwoleń zintegrowanych oraz,
- przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r.³

Wymaga to wprowadzenia zmiany zarówno w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska (art. 2 pkt. 1), jak i w ustawie Prawo ochrony środowiska (art. 379), w którym kontrolę podmiotów korzystających ze środowiska kompetencyjnie można przypisać odpowiednio wójtom, burmistrzom, prezydentom miast, starostom.

Inspekcja Ochrony Środowiska jest aktualnie obciążona zadaniami kontrolnymi, które nie należą do jej zadań priorytetowych:

- kontrola w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności – proponowana inspekcja: Państwowa Inspekcja Handlowa,
- kontrola w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego – proponowana inspekcja: Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych,
- kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw – proponowana inspekcja: Państwowa Inspekcja Handlowa,
- kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej – proponowana inspekcja: Państwowa Inspekcja Handlowa,

² Dz. U. z 2014 r. poz. 1169

³ Dz. U. z 2019 r., poz. 1839

- kontrola przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych – proponowana inspekcja: Państwowa Inspekcja Handlowa lub Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno- Spożywczych,
- kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania – proponowana inspekcja: Państwowa Inspekcja Handlowa lub Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno - Spożywczych,
- kontrola przestrzegania prawa ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna – proponowana inspekcja: Państwowa Inspekcja Handlowa,
- kontrola spełniania wymogów przez silniki spalinowe przeznaczone do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach - proponowana inspekcja: Państwowa Inspekcja Handlowa,
- kontrola produktów w zakresie spełniania wymagań określonych w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym (nadzór rynku – opakowania i urządzenia) – proponowana inspekcja: Państwowa Inspekcja Handlowa,
- wprowadzanie danych i informacji do centralnej ewidencji emisyjności budynków z kontroli prowadzonych w zakresie emisji gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza przez przedsiębiorcę – proponuje się usunięcie pkt 3 z art. 27b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków,
- nadzór nad systemem kaucyjnym opakowań (niepobieranie kaucji, niezbieranie pustych opakowań lub odpadów opakowaniowych) - proponowana inspekcja: Państwowa Inspekcja Handlowa.

Należy wzmocnić etatowo WIOŚ w Warszawie w celu zapewnienia możliwości realizowania zadań kontrolnych z zakresu ochrony wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (dalej PGW Wody Polskie) nie przekazało dotychczas środków na działania kontrolne w obszarze ochrony wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, *w szczególności na dodatkowe etaty dla Inspekcji Ochrony Środowiska.*

WIOŚ w Warszawie od lat boryka się z trudnościami kadrowymi, które uniemożliwiają pełną realizację zaleceń/poleceń Głównego Inspektora Ochrony Środowiska dotyczących wymaganej liczby kontroli w tym obszarze.

Należy podkreślić, że już w 2018 r. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, w piśmie z dnia 26 kwietnia 2018 r., wystąpił do Prezesa PGW Wody Polskie z wnioskiem o zabezpieczenie środków finansowych na prowadzenie kontroli w obszarze ograniczania odpływu azotu ze źródeł rolniczych. WIOŚ w Warszawie dotychczas nie otrzymał środków na zwiększenie obsady kadrowej do realizacji tego zadania.

Ze wstępnych szacunków wynika, że aktualnie w WIOŚ w Warszawie brakuje 8 etatów w celu pełniejszej realizacji Wytycznych GIOŚ dotyczących realizacji zakładanej liczby kontroli w obszarze ochrony wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Wprowadzenie skutecznych rozwiązań w celu ograniczenia uciążliwości zapachowych, poprzez:

- kontynuowanie prac nad tzw. ustawą odorową, w tym: określenie minimalnych odległości dla planowanych do realizacji instalacji, które mogą być źródłem emisji złośliwych do powietrza, w tym m.in. instalacji do chowu lub hodowli zwierząt od terenów zabudowy mieszkaniowej lub terenów przewidywanych pod zabudowę mieszkaniową, powiązane z wielkością obsady oraz systemem chowu lub hodowli zwierząt;
- wprowadzenie zakazu zmiany funkcji terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na funkcję mieszkaniową, znajdujących się w zasięgu oddziaływania istniejących instalacji np. do chowu lub hodowli drobiu – w odległościach powiązanych z wielkością obsady oraz systemem chowu lub hodowli zwierząt.

Problemem jest dokonanie oceny uciążliwości i zapachowych powodowanych działalnością instalacji, w szczególności w instalacjach do kombinacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów o zdolności przetwarzania ponad 75 ton na dobę, z wykorzystaniem obróbki biologicznej.

W posiadanych przez podmioty pozwoleniach zintegrowanych na prowadzenie w/w instalacji, Marszałek Województwa Mazowieckiego, w części dotyczącej monitorowania emisji substancji do powietrza, zobowiązuje podmioty do monitorowania stężenia odorów zgodnie z BAT 10 jedną z technik wskazanych w Dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BAT) dla przetwarzania odpadów, tj. zgodnie normami EN (np. olfaktometria dynamiczna), normami ISO, normami krajowymi lub innymi międzynarodowymi normami zapewniającymi uzyskiwanie danych o równorzędnej jakości naukowej.

Podmiot prowadzący w/w instalację przysyła sprawozdania z badań dotyczące oceny stężenia zapachowego (OU_E/m^3) w próbkach powietrza wykonane metodą olfaktometrii dynamicznej. Wyniki badań przedstawiane są jako średnia arytmetyczna wyliczona z kilku pomiarów, bez wskazania punktu odniesienia. Na tej podstawie nie można ocenić czy wyliczona średnia z pomiarów wskazuje na uciążliwość zapachową lub jej brak.

Zmiany przepisów prawa (kluczowe), które w sposób istotny mogłyby przyczynić się do zwiększenia skuteczności WIOŚ:

- **zmiana funkcjonalności Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)** poprzez wprowadzenie konieczności potwierdzenia przez transportującego odpady przyjęcia do realizacji zlecenia transportu odpadów, czyli udziału podmiotu transportującego w tworzeniu KPO. Aktualnie system BDO zezwala na wybranie dowolnego podmiotu jako podmiotu transportującego, bez jego wiedzy.
- **zmiana brzmienia art. 186 ustawy Prawo ochrony środowiska** poprzez jednoznaczne wskazanie, że prowadzący instalację, nie może uzyskać pozwolenia z zakresu korzystania ze środowiska w przypadku, jeżeli instalacja została wybudowana bez wymaganego przepisami ustawy Prawo budowlane pozwolenia lub zgłoszenia, lub niezgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, lub została zrealizowana niezgodnie z zapisami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- **wprowadzenie administracyjnych kar pieniężnych dla pośredników w obrocie odpadami.**

Wnioskuje się o dodanie możliwości nakładania kar pieniężnych na pośrednika w obrocie odpadami, który nie wywiązuje się z ustawowej definicji, tj. nie organizuje przetwarzania odpadów w imieniu innych podmiotów, a organizuje wyłącznie przekazanie odpadów do zbierającego odpady w imieniu innych podmiotów.

- **wprowadzenie możliwości nakładania grzywien w drodze mandatu karnego zamiast wydawania administracyjnych kar pieniężnych na podstawie przepisów art. 109 ustawy Prawo wodne.**

W ustawie Prawo wodne oraz odpowiednio w Obwieszczeniach Ministra Infrastruktury w sprawie wysokości maksymalnych stawek opłaty za naruszenie *Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz ich dalszemu zanieczyszczeniu* określono maksymalne stawki opłaty za naruszenia wskazane w art. 109 ustawy Prawo wodne, nieprzekraczające aktualnie kwoty 3 200 zł. W związku z powyższym proponuje się zastąpienie decyzji administracyjnych ustalających obowiązek uiszczenia opłaty, grzywnami w wysokości do 4 000 zł.

- **wprowadzenie możliwości nakładania grzywien w drodze mandatu karnego zamiast wydawania administracyjnych kar pieniężnych wymienionych w art. 194 ust. 1 ustawy o odpadach.**

Proponuje się zmianę przepisów karnych w ustawie o odpadach poprzez zrezygnowanie z administracyjnych kar pieniężnych na rzecz sankcji w drodze grzywny w przypadku następujących naruszeń:

- magazynowanie odpadów niezgodnie z wymaganiami, o których mowa w art. 25 ust. 1-6 (art. 194 ust. 1 pkt 2b),
- nieprowadzenie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów albo prowadzenie tego systemu niezgodnie z przepisami art. 25 ust. 6a (art. 194 ust. 1 pkt 2c),
- prowadzenie działalności w zakresie, o którym mowa w art. 50 ust. 1, bez wymaganego wpisu do rejestru (art. 194 ust. 1 pkt 5),
- nieumieszczanie numeru rejestrowego na dokumentach sporządzanych w związku z prowadzoną działalnością, wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 63 (art. 194 ust. 1 pkt 5a),
- niezapewnienie wysegregowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych wbrew przepisom art. 101a ust. 1-3 (art. 194 ust. 1 pkt 6a).

Z doświadczenia WIOŚ w Warszawie wynika, że wyżej wymienione naruszenia nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla środowiska, często są przewinieniami o niewielkim stopniu naruszania prawa. Kary przewidziane w ustawie o odpadach są wówczas niewspółmierne do naruszeń, a prowadzenie postępowań administracyjnych w tych sprawach stanowi znaczne obciążenie inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska.

Aby zapewnić możliwość rozróżnienia wysokości mandatu względem stopnia naruszania prawa, wielkości przedsiębiorstwa oraz czasu trwania naruszenia proponuje się dodać w art. 96 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia paragrafu na wzór regulacji § 1ae, o możliwości nałożenia grzywny w wysokości do 7500 zł.

- **wprowadzenie możliwości odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi w określonych przypadkach.**

Proponuje się dodać na wzór art. 40b ust 5 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej⁴ ustępu 6 w art. 58 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi o następującej treści:

Jeżeli podmiot podlegający ukaraniu przedstawi dowody i okoliczności wskazujące, że niezwłocznie po stwierdzeniu naruszenia podjął działania zmierzające do zaprzestania naruszania prawa, a ilość wprowadzonych na rynek opakowań w skali roku nie przekracza 0,5 Mg, nie wszczyna się postępowania w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej wobec tego podmiotu, a postępowanie wszczęte umarza.

Z doświadczeń inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska nabytych podczas prowadzonych kontroli wynika, iż duża część podmiotów, których dotyczą przekazywane do WIOŚ w Warszawie wnioski o podjęcie interwencji, stanowią mikroprzedsiębiorcy, o bardzo małej skali prowadzonej działalności. Podmioty te np. wprowadziły niewielkie ilości opakowań wraz z produktami, nie realizując żadnego z obowiązków wynikających z przedmiotowej ustawy z powodu mnogości przepisów i nieświadomości ciążących na nich obowiązków. Stwierdzenie każdego z naruszeń wiąże się z koniecznością wymierzenia podmiotowi kilku administracyjnych kar pieniężnych w wysokości kilkudziesięciu tysięcy złotych, co może spowodować nawet bankructwo tego mikroprzedsiębiorcy.

Kary przewidziane w ustawie są wówczas niewspółmierne do stwierdzonych naruszeń, a prowadzenie licznych postępowań administracyjnych w tych sprawach stanowi znaczne obciążenie inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 433, z późn. zm.